

NDUDO NDAH YAHN DIHVO VO JESUCRISTO CHE DIRUN SAN JUAN

¹ Cuahn che metah cuhnde iyehense ne, a va ama ihyan che duche ye Ndudo yahn Dendiohs. Ihyan min ne, nduco ye Dendiohs Chida, ne Dendiohs ye. ² Nde nan che canan nducuahn ne, a nduco ye Dendiohs. ³ A nduco ye Dendiohs dendah ye nducuahn. Ndendi ndendita che va ne, a nduco ye dendah ye. ⁴ Ihyan min ne, a va cade che chi ye, ndedevahn ye ihyan iyehense, ne anduhneca dave yahn yahn che ri ro dave nan ihyan ne, tihca ihyan min, te chicuahn ye ndudo yahn Dendiohs ihyan. ⁵ Quechica ye van ihyan nunde, chicuahn ye ihyan, ne andahre nahn ndahco ndiya ihyan chahn vederihquentiyon yahn ye, ate hua chicha ye, te vederihquentiyon yahn ye ne, anduhneca dave yahn yahn che rendihco dave nan che man.

⁶ Ama yune ne, tendahnun Dendiohs ama ihyan che duche ye Juan, ⁷ cah ye vederihquentiyon ihyan che cuahndudo ye ndudo yahn ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense, cava che cahnevan nducoyaca ihyan, ne cotahno ye. ⁸ Juan ne, ndiyu man ye che ndedevahn ye ihyan iyehense, te vederihquentiyon che quenan cuma ye ne, che cuahndudo ye yahn ihyan min che a va cade che chi ye. ⁹ Ro che quechica Juan cahndudo ye ne, a cochi nino ro che cuanan ntiyon yahn ihyan min che cacuahn

ye nducoyaca ihyan iyehnse nduhca che nahn Dendiohs che runecade cuahtechica ye.

¹⁰ Ihyan min che duche ye Ndudo yahn Dendiohs ne, nda ye iyehnse, ne andahre nduco ye Dendiohs dendah ye iyehnse, ate ihyan iyehnse ne, chacondah vedame ye ihyan. ¹¹ Nda ye muhn iyehnse cuh che dendah man ye, ate ihyan naci6n yahn ye ne, chacondah vedame ye ihyan. ¹² Me ihyan che nevahnecun ye ihyan, chitahno ye ihyan ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ye, ndahco ye ihyan chahn tah Dendiohs, nedin daya ye ihyan. ¹³ Ihyan chahn ne, chi daya Dendiohs ihyan, ndiyu cava ndata yahn ye, nde huane yahn che tihca nahn indithe yahn ye, te man Dendiohs nedin daya ye ihyan.

¹⁴ Ihyan min che duche ye Ndudo yahn Dendiohs ne, ndo ye nduhca ihyan iyehnse, ne quechica ye neve nduyo van nuhn. Ndihchero nuhn che ama yudo vederihquentiyon quenan cuma ye, ne tumacadino nuhn che Daya Dendiohs Chida ihyan. Metah nde ama ihyan nduhca ye. Ama chahte vedeyahino quenan cuma ye man, deman ndudo cuaco chicuahn ye man. ¹⁵ Ama yune ne, rahn Juan yahn ihyan min tuhca:

—A ihyan tih che rente yahn ye ro menan me cuahn che rahn ri nchuhn che cochi ama ihyan che tahque chahte vederihquentiyon quenan cuma ye che co u, te a va ye nde ro che metah cuhnde iyehnse.

¹⁶ Ihyan min ne, numacuahn vederihquentiyon chahte yahn ye, redin yahino ye nducoyaco vo. ¹⁷ Ihyan min ne, Dihvo vo Jesucristo, che dechuh Dendiohs ihyan, chicuahn ye Ndudo yahn ye man,

yahn vedeyahino yahn ye man, ne chemin ne, tahque yudo che co vederihquentiyon che dirun Moisés. ¹⁸ Nde ama ihyan, hua ndihche ye Dendiohs Chida. Ate Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya man ye, che ama yahino ye ne, a ihyan min che chicuahn ye uvo taça ye.

Juan Bautista ne, rahn ye yahn Dihvo vo Jesucristo

¹⁹ Ama yune ne, sahn ndinan yahn naciön yahn Israel che vate se yan Jerusalén ne, dechuh se ama o chidocuyan ndinan man, sahn levita che redin se cudado nan ta man, che chahn se tumerune se Juan deh vederihquentiyon quenan cuma ye.

²⁰ Juan ne, rahn cuaco ye ri ye sahn chahn:

—Ü ne, ndiyu ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse.

²¹ Tumerune se ihyan:

—¿Duh ndih tuhme ne? ¿A ndih che profeta Elías ne?

Ndahconan Juan yahn se:

—Ndiyu u.

Tumerune tun se ihyan:

—Tuhme, ¿a ndih ihyan profeta che a va cade che chi ye ne?

Ndahconan Juan yahn se:

—Ndiyu u.

²² Ndaconan tumerune se ihyan:

—¿Deh vederihquentiyon quenan cuma ne ne?, te va che necah cuande nuhn ihyan ndinan yahn nuhn che tahve ye nuhn. ¿A hua co cahma ne co ne nuhn deh ntiyon quechica ne ne?

²³ Ndahconan Juan yahn se:

—Ntiyon che quechicá ne, che rahndudó yahn nan che metah duhva nduhca che dirun ihyan profeta Isaías tuhca: “Cuihcoyan nchuhn chedave yahn ne cava che nevahneacun ne Dihvo vo cuahn che nda ye.”

²⁴ Sahn ndinan che dechuh se sahn chahn ne, fariseo se. ²⁵ Rahn se ri se Juan:

—Nducote ndiyu ndih ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehse, nde huane Elías, nde huane profeta min ne, ¿deh cuande che rehdenune ne ihyan tuhme?

²⁶ Ndahconan Juan, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ntiyon che quechicá ne, che rihcoyan chedave yahn ihyan cava che nevahneacun ye Dihvo vo, ne chemin che rehdenuné ihyan. Ihyan min ne, quechica ye nación yuhn vo, ne nde hua rendihche nchuhn ihyan. ²⁷ A va ye nde ro che metah cuhnde iyehse, ne a va cade che chi ye tah cuahn adiva che co u. U ne, nde hua rignonun chihvé cava che có mare ama sahn decahya yahn ye.

²⁸ Ro min ne, quenán Juan rehdenune ye ama cuan nan che duche Betábara, chihto ico Jordán, lado cuahn nan che riquenda yahn. Min che chahn sahn chahn tumerune se ihyan.

Juan Bautista ne, rahn ye yahn Dihvo vo Jesucristo che a ihyan min che nedihve ye nunde yahn ihyan iyehse

²⁹ Tama ro me ne, nda nino Dihvo vo, ne cuahn che ndihchero Juan ihyan ne, rahn ye ri ye ihyan che chenun ye min:

—Condihche nchuhn. A ihyan tih che dechuh Dendiohs ihyan. Nduhca ama itecuche lihn che

co te vedino cava nunde yahn ihyan ne, tihca ye, cahco mendahn ye ihyan coh ye, nedihve ye nunde yahn ihyan iyehmse. ³⁰ A ihyan tih che renté yahn ye ro min cuahn che tuhca ráhn: “Cochi ama ihyan che tahque chahte vederihquentiyon quenán cuma ye che co u, te a va ye nde ro che metah cuhnde iyehmse.” ³¹ Ro menan me ne, nde hua devanó che a ihyan tih, ihyan che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehmse. Ate nducote a devanó che va che chi ye ne, chemin che rehdenuné ihyan nación yuhn vo Israel, cava che cuahteyan ye, ne nevah necun ye ihyan.

³² Namin ráhn Juan ri ye ihyan chahn:

—Ndiheró Vaco Ndah yahn Dendiohs, nduhca ama icui, chiya, ne quenun ihyan tih. ³³ Ro menan me ne, nde hua devanó duh ihyan che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehmse, ate Dendiohs, ihyan min che dechuh ye u cava che cuehdenuné ihyan yan ne, ráhn ye ri ye u: “Ihyan che ndihchero che co Vaco Ndah yahn, conun ihyan ne, a ihyan min che din ye che conun Vaco Ndah yahn ihyan yahn.” ³⁴ Man ne, a ndihché ihyan, ne ráhn rí nchuhn te Daya Dendiohs ihyan.

Ihyan che chinduco ye Dihvo vo Jesucristo cuahn che canan din ye ntiyon yahn ye

³⁵ Tama ro me ne, a min tun quenán Juan nduco o ihyan che rinduco ye ihyan. ³⁶ Ura min ne, ndihchero ye che chuh Dihvo vo, ne ráhn Juan ri ye ihyan chahn:

—A ihyan tih che dechuh Dendiohs. Nduhca ama itecuche lihn che co te vedino cava nunde yahn ihyan ne, tihca ye, te cahco mendahn ye

ihyan coh ye, nedihve ye nunde yahn ihyan iyehñse.

³⁷ Chihnevan ihyan che o chahn che tihca rahn ye, ne cuahn ye cuahn nan cuahn Dihvo vo cava che conduco ye ihyan. ³⁸ Ndaconan Dihvo vo, ndihchero ye ihyan chahn, ne tumerune ye:

—¿Deh renuhn nchuhn?

Ndahconan ihyan chahn yahn ye:

—Ihyan Ricuahn, nuhn ne, cochi nuhn, te nahn ndihchero nuhn ti vāco ne.

³⁹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn, ndihchero ne.

Tuhme cuahn ihyan chahn nduco ye nan che quenān ye, ne nducote a ri tenduh nan rahco cun a chino ura min ne, chahtenan ye nduco vih.

⁴⁰ Ama cha ihyan chahn ne, duche ye Andrés, dihno Simón Pedro. ⁴¹ Ihyan min ne, cuahn che ndāca ye min ne, dinoca chahn ye chinuhn ye dihno ye Simón, ne cuahn che ntāca vih ye ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Ntāca nuhn ihyan min che Mesías.

Ihyan nación yahn Israel ne, rahn ye “Mesías” yahn ihyan min che a va cāde che chi ye ndede-vahn ye ihyan iyehñse.

⁴² Ndetāhno quenda ye dihno ye nan quenān Dihvo vo, ne cuahn che ndā ye ne, rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Di ne, doche Simón, dāya Jonás, ate man ne, ndāhcó che doche Cefas —che nahn cahma Pedro.

Dihvo vo Jesucristo ne, yahve ye Felipe nduco Natanael cava che conduco ye ihyan

⁴³ Cuahn che a chi cun ro min ne, ta_hn nun Dihvo vo a_ma ihyan che du_che ye Felipe, ne ra_hn ye ri ye ihyan:

—Cuhn vo, condoque u.

Tuhme cuahn Dihvo vo nduco ihyan che rin-
duco ye ihyan esta_do yahn Galilea. ⁴⁴ Felipe ne,
ya_n Betsaida ya_n va_co ye. Da_ma ya_n va_co ye
nduco Andrés ma_n, Pedro ma_n. ⁴⁵ Ura che cuahn
Felipe ne, chinu_hn ye a_ma amigo yahn ye che
du_che ye Natanael, ne ra_hn ye ri ye ihyan:

—Nta_ca nu_hn ihyan min che dirun Moisés ma_n,
ihyan profeta ma_n, yahn ye. Ihyan min ne, du_che
ye Jesús da_ya José. Nazaret ya_n va_co ye.

⁴⁶ Ra_hn Natanael ri ye Felipe:

—¿Ta_ca che ya_n min quenda_h a_ma ihyan che
cochihve ye?

Ndahconan Felipe yahn ye:

—Cuhn vo ndoque, ne ndihchero man.

⁴⁷ Cuahn che nda_h ihyan chahn min ne, nte Dihvo
vo yahn Natanael, ne ra_hn ye:

—Ihyan cu_h che cu_aco ne, redin yahn che
ca_hmo vo yahn ye che ihyan na_ción yahn Israel
ihyan, te hua o na_n o chende ye.

⁴⁸ Cuahn ino Natanael, ne ra_hn ye:

—¿Ta_ca che a rendihche ne u?

Ndahconan Dihvo vo yahn ye:

—Ndhicheró di nde ura che metah ya_hve Felipe
di, ura che ve min ma_n ya_hn higo me, ne a checad-
inó nduhca_h ihyan di.

⁴⁹ Tuhme ra_hn Natanael ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ndih che Da_ya Dendiohs, ndih
che Rey yahn na_ción yuhn vo Israel.

⁵⁰ Ra_hn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Chitehne u, yahn che ráhn rí di che ndihcheró di mañ yahn higo me mañ, yahn che checadinó nduhca ihyan di mañ, ate ráhn rí di te nde hua cañ ine cava chemin, te comañ ndihchero vederihno che tahque rahte ca.

⁵¹ Namin ráhn ye ri ihyan chahn:

—Cuaco ráhn rí nchuhn te cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs che te ye quenán cumá, ne anduhneca ndete che condah vahchetero, ndihchero ne u che rinducó nducoyaca ihyan, che cuahn cochi ángel yahn ye nán.

2

Vihco che rihnevaco ihyan yan Caná, estado yahn Galilea

¹ Cuahn che a co ino ro che chinduco Felipe mañ, Natanael mañ, Dihvo vo ne, chihnde ama vihco che rihnevaco ihyan, ama yan che duche Caná, estado yahn Galilea. Chaco Dihvo vo ne, a quenán ye min. ² Namin Dihvo vo nduco ihyan che rinduco ye ihyan ne, yahve ihyan che redin vihco me ihyan cava che cañ ye conduco ye. ³ Cade mendahn vihco me ne, a chihno vino, ne ráhn chaco Dihvo vo ri ye ihyan:

—A chihno vino yahn ihyan sih. ¿A hua conen tah ihyan?

⁴ Ate ráhn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Chacó, metah deh cuande che cahma ne nducó yahn vino, te metah nda ura che cuhnde ro vederihquentiyon che quenán cumá.

⁵ Tuhme ráhn chaco ye ri ye sahn che chenán se rinán se nán vihco me:

—Codinahn nchuhn nducuahn che cahcantiyon ye.

⁶ Min vate an chite rahte che deman tu ndi ndah. Chite chemin chan ne, che retoh ihyan naci^on yahn Israel, rih ye nune che renano ye dehtenduh cava che co vihco nduhca costumbre yahn ye. Queri ama chite chemin chan ne, rahn tenduh ama ciento litro nune. ⁷ Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Cuedecuto nchuhn nune chite che tihchan vate tan.

Cuahn che a chihno decuto nahn se chite chahn ne, ⁸ tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Man ne, cuetendah nchuhn tah, ne cah ne ndaco ndihte.

Dinahn sahn chahn, ⁹ ne cah se ndaco ndihte me, dechihn ye. Nune me ne, a ntaconda vino, nde hua devano ndaco ndihte me ti chica, atenan sahn chahn. Tuhme cah ye sahn che rihnevaco me, ¹⁰ ne rahn ye ri ye sahn:

—Nducoyaca ihyan che redin ye vihco ne, dinoca vino ndah recah ye, ne cuahn che a ya ndih ihyan ne, recah ye vino ndere. Me di ne, ¿dehra cuande che denderen che redin, nde man tendah vino ndah?

¹¹ Tihca chi che canan din Dihvo vo vederihno, min yan Cana, estado yahn Galilea, chihco ro ye che ama yudo vederihquentiyon che quen an cuma ye, ne ihyan che rinduco ye ihyan ne, chitahno ye ihyan. ¹² Chihno min ne, cuahn Dihvo vo yan Capernaum nduco chaco ye man, dihno ye man, ihyan chahn che rinduco ye ihyan man, ne min chahtenan ye nduco vih neve ro.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndetendaḡ ye sahn che rendihcue se dehtenduh, chenun se chete yaço

¹³ Cuahn che a nda nino vihco ro yudo che renun van ihyan nación yahn Israel ne, cuahn Dihvo vo yan Jerusalén. ¹⁴ Cuahn che nda ye min ne, cuahn ye chete yaço chahte, ne min chenun sahn che rendihcue itenine man, sahn che rendihcue itecuche man, sahn che rendihcue icui man. Namin min chenun sahn che rendahcorun tume, vate se nan mesa yahn se. ¹⁵ Tuhme din chine ye ama ndi ihyo, ne nduco chemin ndetendaḡ ye sahn chahn chete yaço, nde nduco itenine yahn se man, itecuche yahn se man. Me sahn che rendahcorun tume chahn ne, chih muhn chih min ye mesa yahn se, chihtera ye tume me ndiyahn. ¹⁶ Me sahn che rendihcue icui chahn ne, rahn ye ri ye sahn:

—¡Cuahn nchuhn cuahn chevah nduco dehtenduh yahn ne! ¡Hua tuma ne yaço yahn Chidá ça va che ndihcue ne dehtenduh yahn ne!

¹⁷ Ura min ne, nta tin ihyan che rinduco ye ihyan nduhca che a ndirun yahn ye nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “¡Ama yahinó yaço yahn ne! ¡Hua cuahnećun che ndere din ihyan, cuahtenun ye chete!”

¹⁸ Sahn ndinan yahn nación yahn Israel che redin se cudađo min ne, rahn se ri se Dihvo vo:

—Codin ama vederihno, ndihchero nuhn, cuhnde ro deh vederihquentiyon che quenan come che tihca redin.

¹⁹ Rahn ye ri ye sahn:

—Ndete che ndahtera nchuhn yaço cuh ne, cuihno ino ro ne, nedin numá.

²⁰ Tuhme rahn se ri se ihyan:

—O raco an nduyo chendah ihyan, che dendah ye yaco cuh, ¿a rahque che nduco ino ro no nedin nome?

²¹ Sahn chahn ne, hua chenahn se. Rahco se che yahn yaco che nti min che tihca rahn ye. Ate rahn ye yahn man ye, ndiyu yahn yaco. ²² Nda ro che ndedetuhche Dendiohs ihyan van tenahn ne, tuhme nta tin ihyan apóstol yahn ye yahn che tihca rahn ye, ne chitahno ye Ndudo yahn Dendiohs, chenahn ye che nduco ndudo che tihca rahn ye ne, conahn che va che ntuche ye van tenahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, a devano ye deh che rendedecadino ihyan

²³ Numanahn che quenan Dihvo vo yan Jerusalén ro yudo me ne, ama yahn ihyan chitahno ye ihyan, yahn vederihno che din ye. ²⁴ Ate Dihvo vo ne, hua chichahtino ye ihyan chahn, te a devano ye nduhchan ihyan iyehnse, rendacorun ye vederendedecadino yahn ye. ²⁵ Hua rendotenan ye che cahma ihyan nduco ye tachan ye, te a man ye devano ye deh che rendedecadino queri ama ihyan.

3

Nicodemo ne, chendihchero ye Dihvo vo Jesucristo

¹ Chihnde ama ihyan, partido yahn fariseo, che duche ye Nicodemo. Ihyan min ne, nduco ye van ihyan ndinan yahn ihyan nación yahn Israel. ² Tuma ye ama vino, chahn ye chendihchero ye Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, a devano nuhn che Dendiohs dechuh ye ndih cava che cacuahn ne nuhn, te nde ama ihyan hua co din ye vederihno che redin ne, ndete che hua nduco Dendiohs ihyan.

³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri ndih te cava che nedin yahn Dendiohs ihyan, cahcantiyon ye ihyan ne, va che cuahteyan ye quenuma ra.

⁴ Cuahn ino Nicodemo chi, ne rahn ye ri ye ihyan:

—¿Taca chemin? ¿Taca co ndonun ama ihyan che a ndico ye chete chaco ye cava che ndaconan cuhndeyan ye?

⁵ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri ndih te ne, atenan ihyan che din Vaco Ndah yahn Dendiohs che ndacorun vederendedecadino yahn ye, ndo ye ihyan ra, cuedene ne ye ne, atenan ihyan chahn che nedin yahn Dendiohs ihyan, cahcantiyon ye ihyan. ⁶ Daya ihyan iyehnse ne, ihyan nunde. Ate ihyan che redin Vaco Ndah yahn Dendiohs che rendacorun vederendedecadino yahn ye, rendo ye ihyan ra ne, quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan. ⁷ Hua chahn ino ne yahn che rahn ri ndih: “Nducoyaca ihyan, nahn che ndacorun vederendedecadino yahn ye, ndo ye ihyan ra.” ⁸ Yuhne ne, rano muhn min, ne andahre rihnevan ne, ate hua devano ne ticuahn rechi, nde huane ticuahn rahn. Atihnoqa Vaco Ndah yahn Dendiohs, te hua devano ne taca redin che rendacorun vederendedecadino yahn ihyan, rendo ye ihyan ra.

⁹ Tuhme tumerune Nicodemo ihyan:

—¿Taca che rahn ne?, te hua renahn.

10 Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—¿Taca che ihyan ricuahn yahn ihyan naci6n yahn Israel ndih, ne hua renahn ne che rahn nduco ne? 11 Cuaco rahn ri ndih te nuhn ne, rahn nuhn ri nuhn nchuhn yahn dehtenduh che devano nuhn man, che a ntihche nuhn man, ate nchuhn ne, hua ritahno ne. 12 Nducote hua ritahno nchuhn che rente nduco ne yahn dehtenduh che ri iyehense ne, tahque hua cotahno ne ndete che nte nduco ne yahn vahchetero.

13 'Nde ama ihyan iyehense ne, hua nahn ye vahchetero, cava che co nte ye yahn. Atenan u che rinduc6 nducoyaca ihyan, te min chic6, ne min va che ndacon6n. 14 Nduhca che chaconahn Mois6s cu che ntave ye me tin ama yahn min yahn nan che metah duhva ne, tihca u che rinduc6 nducoyaca ihyan ne, va che cuaconahn yah ihyan u nan ama cruz, 15 cava che ndevahn nducoyaca ihyan che cotahno ye u, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

Nduhca che din yahino Dendiohs ihyan iyehense

16 'Tihca, te ama yahino Dendiohs ihyan iyehense, ne andahre ama ndiyahn ra Daya ye, ate chihco mendahn ye ihyan, cava che nducoyaca ihyan che cotahno ye ihyan min ne, ndevahn ye, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. 17 Dechuh Dendiohs Daya ye muhn iyehense cuh, ndiyu cava che din ye castigo ihyan iyehense, ate cava che cotahno ihyan iyehense ihyan min, ndedevahn ye ihyan.

18 'Ihyan che ritahno ye Daya Dendiohs ne, hua co ye castigo. Ate ihyan che hua ritahno ye ne,

a vate mendahn ye che co ye castigo, te hua ritahno ye Daya man Dendiohs. ¹⁹ Ihyan che hua ritahno ye Daya Dendiohs ne, a vate mendahn che co ye castigo, te nda ihyan min muhn iyehñse cuh, chicuahn ye Ndudo yahn Dendiohs, ate ihyan chahn ne, tahque yeno ye che quendi ye cuaht-endihco ye nunde, ne chemin che hua chitahno ye. ²⁰ Nducoyaca ihyan che riquendi ye rahtendihco ye nunde ne, rahcotahn ye yahn Ndudo yahn Dendiohs. Hua renevahnecun ye, te hua nahn ye che cuhnde ro nunde yahn ye. ²¹ Ate ihyan che runecade vatechica ye ne, renevahnecun ye Ndudo yahn Dendiohs, cava che cuhnde ro che rinduco Dendiohs ihyan nan dehtenduh che redin ye.

Juan Bautista ne, quendi ye nte ye yahn Dihvo vo Jesucristo

²² Chihno min ne, cuahn Dihvo vo nduco ihyan che rinduco ye ihyan, estado yahn Judea. Min chahtenan ye neve ro, ne chidama ihyan, chedene nune ye. ²³⁻²⁴ Ro min ne, metah din se preso Juan, ne quenan ye ama cuan nan che duche Enón, nino yan Salim, rehdenune ye ihyan che renda ye, te min ne, ama va nune.

²⁵ Tahn min ne, nda ama o sahn ndinan yahn naciön yahn Israel, ne chahtecuhn chende se nduco ihyan che rinduco ye Juan, ndahchenan se che redenune ihyan. ²⁶ Tuhme chahn ihyan chahn chengo ye Juan:

—Ihyan Ricuahn, ihyan che nduco ne cuahn che quenan ne viche lado cah yahn ico Jordán, che nte

ne yahn ye nduco nuhn ne, mañ ne, rehdenune ye ihyan, ne ama yahn ihyan rinduco ye ihyan.

²⁷ Rañ Juan ri ye ihyan:

—Queri ama vo ne, a mañ Dendiohs ndihco ye tañ vo ntiyon che redin vo. ²⁸ A rañ cuacó rí nchuhn te ndiyu u, ihyan che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse, te ntiyon che ndihco Dendiohs tañ ne, che cahcoyañ chedave yahn ihyan cava che nevahnecun ye ihyan min.

²⁹ Nañ vihco che rihnevaco ihyan ne, ama ri yeno ndaco ndihte cuahn che ndihchero ye che yeno sañ che cahnevaco se, te a devano ye te ndahca rinahn ntiyon che quenán ye. Atihnoca u, te ama ri yeno yahn che ama ri yahn ihyan rinduco ye ihyan min. ³⁰ Ihyan min ne, a va cade che co chahte ntiyon yahn ye, ne u ne, a va cade che cuihno ntiyon yañ.

Dihvo vo Jesucristo ne, a vahchetero chica ye che nda ye muhn iyehñse cuh

³¹ Dihvo vo ne, chica ye vahchetero, ne ndinan ye yahn nducoyaco vo. Ihyan iyehñse ne, rahndudo ye demañ yahn dehtenduh che ri iyehñse cuh. ³² Ihyan min ne, rahndudo ye yahn dehtenduh che ri vahchetero, che ndihche ye mañ, chihnevan ye mañ, ate atenán ama o ra ihyan ritahno ye. ³³ Ihyan che ritahno ye ne, recañ dito ye Ndudo yahn Dendiohs che rahndudo ihyan min, rihco ro ye che cuaco. ³⁴ A Dendiohs dechuh ye ihyan min, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye ihyan, quenán cuma ye nducuahn vederihquentiyon yahn. Chemin che numacuahn vederihquentiyon min rahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs. ³⁵ Dendiohs

Chida ne, yahino ye ihyan min che Daya ye, ndahco ye nducuahñ vederihquentiyon tah ye. ³⁶ Ihyan che ritahno ye ihyan min che Daya Dendiohs ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Ate ihyan che hua ritahno ye ihyan min ne, hua ndaca vahchetero cuahtenan ye. Tahque ndah ne, ama yah castigo din Dendiohs ihyan.

4

Ama tahn nación yahn Samaria, chitahno te Dihvo vo Jesucristo

¹ Tahn min ne, ama yahn ihyan rinduco ye Dihvo vo, redenune ye, ne checadino sahn fariseo che tahque yahn ihyan rinduco ye Dihvo vo che co Juan. ² Ndiyu man Dihvo vo che reddenune ye ihyan chahn, te ihyan apóstol yahn ye. ³ Nducote hua nahn Dihvo vo che co yudo yahn sahn chahn, yahn che ama yahn ihyan rinduco ye ihyan ne, chica ye min estado yahn Judea, conahn ye estado yahn Galilea.

⁴ Yune cuahn nan che cuahn ye ne, chuh nación yahn Samaria. ⁵⁻⁶ Ama ro, tenduh nan inguiyahn ne, nda ye chihto ama yan yahn Samaria che duche Sicar, nan yahn yahn Jacob che chihco ye yahn daya ye José. Min va ama pozo nune che duche Pozo yahn Jacob, ne nducote ndi cuno Dihvo vo ne, cuahn ye chihnde ye chihto pozo me. ⁷⁻⁸ Ihyan apóstol yahn ye ne, cuahn ye viyan me cua ye dehtenduh che cheh ye nduco vih. Ura min ne, nda ama tahn yan min nan pozo me tendah te nune, ne rahn Dihvo vo ri ye tahn:

—¿A hua te tah nune, cúh?

⁹ Cuahn ino te, ne rahn te ri te ihyan:

—¿Taca che rica ne nune cuh ne u?, te ndih ne, ihyan nación yahn Israel ndih, ne u ne, ihyan nación yahn Samaria u.

(Tihca rahn te, te ihyan nación yahn Israel ne, nde hua rente ye nduco ihyan nación yahn Samaria.) ¹⁰ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye tahn:

—Nde hua renehn yahn vedeyahino yahn Dendiohs, nde hua devene duh u che ricá nune di, te ndete che devene ne, man caque nune u, nune min che vedevihche yahn ihyan iyehmse.

¹¹ Rahn te ri te ihyan:

—Pozo cuh ne, ama yano, ne ndih ne, nde hua nda ne deh che tendah nduco ne nune, ¿ti ra ngua ne nune che rahn ne che te ne u? ¹² Ihyan ndico yahn nuhn Jacob, chino ye pozo cuh, chichihve yahn man ye man, yahn daya ye man, yahn ite ndata yahn ye man, ne man ne, nuhnde tah nuhn. ¿A rahco ne che tahque rignonun chihve ne che co ihyan min?

¹³ Rahn ye ri ye tahn:

—Nducoyaca ihyan che cuh ye nune tih ne, ndaconan co yaca ye. ¹⁴ Ate ihyan che cuh ye nune che cah ne, ametah ndaconan co yaca ye, te nune min ne, hua nda ro che tihnan, ne din che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

¹⁵ Tuhme rahn te ri te ihyan:

—Te ne nune che rahn ne me, cúh, cava che ametah ndaconan co yaca, ne hua conan cuma che chí tendah nan pozo cuh.

¹⁶ Rahn ye ri ye tahn:

—Cuehn ngua inchahn, tuhme cochi nduco se.

¹⁷⁻¹⁸ Ndahconan te yahn ye:

—Metah inçáhn.

Tuhme ráhn ye ri ye táhn:

—Cuáco rahn che metah inchahn, te ro menan ne, uhn inchahn nenan come, ate sahn che quen nan come man ne, ndere quenen nduco se.

¹⁹ Cuahn che chihnevan te che tihca ráhn ye ne, ráhn te ri te ihyan:

—Che tihca ráhn ne ri ne u ne, a ndero ndi che ihyan profeta ndih. ²⁰ Ihyan ndico yahn nuhn ne, muhn cuete cuh rechi ye rendeva ye yavenan Dendiohs, ne nchuhn ihyan nación yahn Israel ne, ráhn ne te min yan Jerusalén va che ndeva vo yavenan ye. ¿Cha che cuáco ne?

²¹ Ndahconan ye yahn te:

—Cuedevene te ndiyu deman cuete cuh, nde huane deman yan Jerusalén ndeva ihyan yavenan Dendiohs Chida, te a nda ro che, adecotino che chenan ihyan ne, a min no co ndeva ye yavenan ye. ²² Nchuhn, ihyan nación yahn Samaria ne, nde hua devano ne taça va çade che ndeva ihyan yavenan Dendiohs. Ate nuhn ihyan nación yahn Israel ne, a devano nuhn, te a van ndata yahn nuhn, quendah ihyan che ndedevahn ye ihyan iyehñse. ²³ A nda ro che ihyan che redin yahn che çahmo vo che rendeva ye yavenan Dendiohs Chida ne, rendeva ye yavenan ye numacuahn chedave yahn ye man, numa cuáco man, te ihyan min ne, nahn ye che tihca ndeva ihyan yavenan ye. ²⁴ Dendiohs ne, ama Vaco, ne ihyan che rendeva ye yavenan ye ne, nahn che ndeva ye numacuahn chedave yahn ye man, numa cuáco man.

²⁵ Rahn te ri te ihyan:

—A devanó che va che chi ihyan min che Mesías, che a va cãde che ndedevahn ye ihyan iyehñse, ne cuahn che ndã ye ne, te cuande ye uvo yahn nducuahn.

²⁶ Rañn ye ri ye tañn:

—A u, ihyan min, che renté ndoque.

²⁷ Ura min ntã ihyan apóstol yahn ye, ne cuahn ino ihyan chahn che rente ye nduco ama ndãhta, ate nde ama ye hua chihquino ye tumerune ye ihyan deh chica ye tañn mañ, deh yahn che rente ye nduco te mañ. ²⁸ Tuhme chihco te cuhte yahn te min, conañn te, ne rañn te ri te ihyan viyañ:

²⁹ —Cochi nchuhn ndihchero ne ama ihyan che rañn ye ri ye u nducuahn che nedín. Co a ihyan min che a va cãde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse.

³⁰ Tuhme cuahn ihyan yañ quendihchero ye Dihvo vo. ³¹ Numanahn min ne, rañn ihyan apóstol yahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿a hua cheh inguiyañn ne?

³² Ndahconan ye, ne rañn ye ri ye ihyan chahn:

—U ne, va ama comida yañn, che nde hua devano nchuhn yahn.

³³ Ate hua chenahn ihyan chahn deh conañn che tiñca rañn ye, ne rente ye vañ mañ ye nduco vih:

—¿A va duh che checu che cheh ye, che tiñca rañn ye?

³⁴ Tuhme rañn ye ri ye ihyan chahn:

—Che dináñn nañ ntiyon yahn Dendiohs, ihyan min che dechuh ye u ne, chemin che vedeyeno yañn, anduhneca ama comida yañn. ³⁵ Nchuhn ne, rañn ne te renda ca te cun iyo cava che ndevahn ihyan ndute ndãta. Ate u ne, rañn rí nchuhn

te, nde meniyon ne, ama yahn ihyan vateyan ye cava che cahcovan ye Ndudo yahn Dendiohs che cuahndudo ne. ³⁶ Nan ntiyon yahn ihyan ne, nahñ cuan ne, ama ye rino ye ndute ndata, ne tama ye rendevahn ye cuahn che a ri yahn. Atihnoca nan ntiyon yahn Dendiohs, te nahñ cuan ne, ama ye ranan ye rahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs, ne tama ye riquendi ye, tuhme ritahno ihyan. Ihyan che ritahno ye ne, rendevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Me ihyan che redin ye ntiyon min, ihyan che rahndudo ye menan man, ihyan che rahndudo ye cuahn che a ritahno ihyan man ne, rahte yeno ama tama ye nduco vih. ³⁷ Nducote tihca ne, riquendañ cuaco ndudo che tuhca rente ihyan: “Ama ye rino ye ndute ndata, ne tama ye rendevahn ye cuahn che a ri yahn.” ³⁸ U ne, dechuh nchuhn, cuahndudo ne Ndudo yahn Dendiohs nan che a vih ihyan nedin ye ntiyon, ne ndondañ tah ne ntiyon min quendi ne.

³⁹ Ama yahn ihyan yan min, rente tahn min nduco ye yahn che rahn Dihvo vo ri ye tahn nducuahn che nedin te, ne chitahno ye ihyan.

⁴⁰ Chemin che cuahn che nda ihyan yan chahn nan Dihvo vo ne, yahve ye ihyan che conan ye min. Quenan ye yan min o ro, ⁴¹ ne nde tahque yahn ca ihyan chitahno ye ihyan cuahn che chihnevan ye che rahndudo ye. ⁴² Tuhme rahn ihyan yan chahn ri ye tahn min:

—Chitahno nuhn ihyan min, yahn che nte yahn ye nduco nuhn. Ate man ne, tahque chichahtino nuhn ihyan, te chihnevan man nuhn che rahndudo ye. A devano cuaco nuhn te a ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse.

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che ndoyahn ama sahn dihn, daya ama sahn ndinan

⁴³ Chihno nduh che o ro min ne, chica Dihvo vo yan min cuahn ye cuahn estado yahn Galilea.

⁴⁴ Nducote man ye rahn ye te atenan ihyan tama yan che renevahnecon ye ihyan profeta, ndiyu ihyan yan vaco ye ne, chemin che cuahn ye min.

⁴⁵ Cuahn che nda ye ne, ihyan che vate ye min ne, ama nevahnecon ye ihyan, te namin chahn ihyan chahn yan Jerusalén vihco ro yudo, ne ndihchero ye vederihno che din ye min.

⁴⁶⁻⁴⁷ Cuahn che quechica ye min estado yahn Galilea ne, nda tun ye yan Caná, yan min nan che din ye vederihno, din ye che ndaconda vino nune me. Numanahn che quenon ye yan min ne, nda ama sahn ndinan che va se yan Capernaum, rinuhn se ihyan. Sahn min ne, ama cah sahn dihn yahn se, adeche coh se, ne chemin che, cuahn che checadino se che a ndaconan Dihvo vo che chahn ye estado yahn Judea ne, chahn se yahve se ihyan. Chica se favor ihyan che cah ye ndevaco se, din ye che ndoyahn daya se. ⁴⁸ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Nchuhn ne, nde hua cotahno ne ndete che hua ndihchero ne vederihno.

⁴⁹ Ate rahn se ri se ihyan:

—Co din favor, ne cuhn vo nduco ne, te adeche coh dayá.

⁵⁰ Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Co ndaconen conahn, te sahn daye ne, a ndoyahn se.

Chitahno se che rahn ye, ne conahn se. ⁵¹ Ura che a nta nino se ndevaco se ne, chahn ama o

mozo yahn se chendi yune se sahn, ne rahn se ri se sahn:

—Sahn dihn yahn ne, a ndoyahn se.

⁵² Tumerune se sahn chahn deh ura canan chihnde dihn yahn daya se. Ndahconan sahn chahn yahn se:

—Ico, nan rahco ama a chino, chavi ihno che netah sahn.

⁵³ Tuhme ntā tin sahn ndinan me che a ura min rahn Dihvo vo nduco se che a ndoyahn daya se, ne chemin che chitahno se ihyan nduco nducoyača ihyan yahn se.

⁵⁴ Nduco chemin chi o yune che din Dihvo vo vederihno estado yahn Galilea.

5

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che ndoyahn ama sahn che ndi cheche se ama cuan nan che duche Betesda

¹ Cuahn che quenan ca Dihvo vo estado yahn Galilea ne, quenun ama vihco yahn ihyan nación yahn Israel min yan Jerusalén, ne cuahn Dihvo vo vihco me. ² Ama chendevah yahn chete che ndacoriya yan min ne, duche Chendevah yahn Itecuche. Nino chendevah min ne, va ama tanque nune che duche Betesda, che devaco hebreo. Chihto tanque me ne, chendihco uhn corredor, ³ ne min chenun ama yahn ihyan che ve nan ye man, ihyan che neneva doh cah ye man, ihyan che ndi cheche ye man, chenan rino ye ura che nuhn nune me. ⁴ Yahn quenun riya ama ángel, rendahchetahn ye nune me, ne ihyan che conun condā ye van nune me ura che cuihno

ndahchetahn ne, ndoyahn ye, adecodehno che ndi yahn ye. ⁵ Min quendite ama sahn che a ri ndico ntihton ino nduyo che ndi cheche se. ⁶ Nda Dihvo vo min, ne ndihchero ye sahn. Checadino ye che a rahn cuahn ndi cheche se, ne tumerune ye sahn:

—¿A nehn che ndoyehn ne?

⁷ Ndaconan se yahn ye:

—Taca hua. Nahn che ndoyahn, ate metah duh ihyan che quenda ye u van nune ura che nuhn. Queri ama yune che redin fuerza, nahn conda van nune ne, tama ca ihyan rechuhnan ye u, renda ye.

⁸ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuenequen, condo tah yundo yehn, ne cuique.

⁹ A ndetahno ndoyahn sahn min, ndo tah se yundo yahn se, ne canan rica se. Ro min ne, ama ro che rahtetuhno ihyan, ¹⁰ ne ama o sahn ndinan yahn naci6n yahn Israel ne, rahn se ri se sahn che ndoyahn me:

—Man ne, ro che rahtetuhno vo. Hua redin yahn che din ntiyon, quenohn yundo yehn.

¹¹ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—Hua te, a man ihyan che din ye che ndoyahn, chihquentiyon ye che quenuhn yundo yahn, ne cacá.

¹² Tuhme tumerune sahn chahn sahn:

—¿Duh ihyan min che chihquentiyon ye che quenohn yundo yehn, caque ne?

¹³ Ate sahn min ne, nde hua devano se che a Dihvo vo Jesucristo che din ye che ndoyahn se, te ama yahn ihyan chenun ye min, ne ndetahno chenda ye van ihyan, cheh nan se ihyan. ¹⁴ Adiva

ne, ndihchero Dihvo vo sahn, quenun se chete yaco, ne rahn ye ri ye sahn:

—Cuihcoven che cahmá có di. Man che a ndoyehn ne, ametah ndaconen condihque nunde cava che hua cotah tama cah di, din che tahque chuhrihn.

¹⁵ Tuhme chahn sahn min, chengo se sahn ndinan chahn che a Dihvo vo che din ye che ndoyahn se. ¹⁶ Nducote a ro che rahtetuhno ihyan redin Dihvo vo che rendoyahn ihyan cah ne, chemin che din tan sahn chahn nduco ye, nahn cahno se ihyan.

¹⁷ Ama yune ne, rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Chidá ne, cuahn dama redin ye che ndah cava ihyan, ne u ne, riquendí yune yahn ye.

¹⁸ Che tihca rahn ye ne, nde tahque chi tan sahn ndinan chahn, nahn cahno se ihyan, te cuahn che rahn ye te a Dendiohs che Chida ye ne, rahco se te duche rino ye ihyan, nahn co ye dama nduhca ihyan min. Avane ne, nducote redin Dihvo vo che rendoyahn ihyan cah, andahre ro che rahtetuhno ihyan ne, rahco se te rahcotahn ye che rihquentiyon ley nduhca che rahtetuhno ihyan.

Vederihquentiyon che quenán cuma Dihvo vo Jesucristo

¹⁹ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Cuaco rahn rí nchuhn te hua co dín nde ama nan ntiyon che ndiyu ntiyon yahn Chidá. Nducuahn che redin ye ne, namin redín. ²⁰ Chidá ne, yahino ye u, ne man ye nduco ye u redin ye nducuahñ vederihno. Nde va ca vederihno che tahque rahte che din ye, ne ama chahn ino

nchuhn. ²¹ Cuahn che mán náhn ne, nde ndede-
tuhché tenahn, nduhca che redin Chidá. ²² Chidá
ne, ndahco ye vederihquentiyon yahn ye táh, cava
che techecadé yahn nducoyaca ihyan, ²³ te nahn
ye che ndeva ihyan yavenán nduhca che ren-
deva ihyan yavenan ye. Ihyan che hua rendeva
ye yavenán ne, namin hua rendeva ye yavenan
Chidá, ihyan min che dechuh ye u.

²⁴ 'Cuaco ráhn rí nchuhn te ihyan che rihco-
van ye ndudo yáhn, ne ritahno ye ihyan min
che dechuh ye u ne, cuahtenan ye vahchetero
numacuahn ro. Ihyan chahn ne, hua conda
ye, te ndevahn ye. ²⁵ Cuaco ráhn rí nchuhn te
nducoyaca ihyan nunde ne, anduhneca ndete che
a ndih ye nan Dendiohs. Mán ne, a nda ro che
cahnevan ye ndudo yáhn, ne nducoyaca ye che
cotahno ye ne, ndevahn ye. ²⁶ Tihca, te Chidá
ne, quenán cuma ye vederihquentiyon cava che
ndedevahn ye ihyan iyehñse, ne ndahco ye ved-
erihquentiyon min táh. ²⁷ Namin ndahco ye ved-
erihquentiyon táh cava che techecadé yahn ihyan
iyehñse, te a u che rinducó nducoyaca ihyan.
²⁸ Hua cahn ino nchuhn che tihca ráhn, te nda
ro che, nducoyaca tenahn ne, cahnevan ye ndudo
yáhn, ²⁹ ne ntuche ye. Ihyan che ndah din ye chah-
tenan ye iyehñse ne, cuahtenan ye vahchetero, ne
ihyan che hua ndah din ye ne, co ye castigo.

*Nduhca che a ndero ndi vederihquentiyon yahn
Dihvo vo Jesucristo*

³⁰ 'Che tin demán ne, hua co dín nde ama nan de-
htenduh. Retecheacadé nduhca che rihquentiyon
Dendiohs Chida u, ne nducuahn che retecheacadé

ne, numa cuaco, te a ndudo yahn ihyan min ndiyu ndudo yahn man. ³¹ Cuahn che rendonan vederihquentiyon che quenán cumá ne, nde hua richihve che renté, che rahco nchuhn. ³² Ate che rendonan Dendiohs vederihquentiyon yáhn ne, a ndero ndi che cuaco, te ihyan min ne, cuaco nducuahn che rahn ye. ³³ Nchuhn ne, tahve ne sahn che tumerune se Juan, ne ndudo che ndahconan ye yahn ne yahn vederihquentiyon che quenán cumá ne, cuaco. ³⁴ U ne, hua rendotenan che ihyan iyehñse cahma nan ye u, ate ntihyon yan ndudo che ndahconan ye yahn ne, cava che cotahno ne u, ne ndevahn ne. ³⁵ Juan ne, nduhca ama yahn che din che chi ro dave nan ne neve ro, te chicuahn ye nchuhn yahn vederihquentiyon yáhn, ne quenán ino ne. ³⁶ Ate vederihno che redin ne, tahque rihco ro che quenán cumá vederihquentiyon che co ndudo che rahn Juan yáhn, te cava chemin ne, a ndero ndi che a Dendiohs Chida dechuh ye u. ³⁷ Namin, andahre hua nihnevan nchuhn ndudo yahn Dendiohs Chida, nde hua ntihe ne ihyan, ate rihco ro ye van nchuhn, che man ye dechuh ye u. ³⁸ Me nchuhn ne, racondah vedame ne ndudo yahn ye, te hua ritahno ne u che man ye dechuh ye. ³⁹ Rendihchenan ne Ndudo yahn ye nduco cudado, te rahco ne te ndudo min din che ndevahn ne, ne cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. Ate nde hua retumacardino ne che a nan Ndudo min ndirun yahn vederihquentiyon yáhn. ⁴⁰ Hua nahn cotahno ne u cava che ndevahn ne, cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro.

⁴¹ 'U ne, hua rendotenán che ndeva nchuhn yavenán. ⁴² Avane ne, a rendihché nduhchan

ihyan nchuhn, ne a devanó che hua yahino ne Dendiohs. ⁴³ U ne, man Chidá dechuh ye u, ne nchuhn ne, racondah vedame ne u. Ate ndete che nda tama sahn che ricuahn se vededevano yahn man se ne, sahn min che cuaco nevahnecon ne sahn. ⁴⁴ ¿Taca co cotahno nchuhn Dendiohs?, te ndotenan che nuhn ino ne dinahn ne, cava che co yeno ye nduco ne ne, renan ino ne rendeva ama tama ne yavenan vih. ⁴⁵ Ndiyu u che cahco ró nunde yahn nchuhn nan Chidá, te a ley che dirun Moisés, che ama ndichahtino nchuhn ne, a chemin che renuhnde nunde yahn ne. ⁴⁶ Ndete che ritahno nchuhn che dirun Moisés ne, namin cotahno ne u, te ihyan min dirun ye yahn vederihquentiyon yahn. ⁴⁷ Ate nducote hua ritahno ne ndudo che dirun ye ne, chemin che nde hua co cotahno ne ndudo yahn.

6

Cah Dihvo vo Jesucristo cheh nchuh ca uhn mil ihyan

¹ Chihno min ne, cuahn Dihvo vo tama lado viche yahn vine yahn Galilea, nan che duche Tiberias. ² Nducote rendihchero ihyan vederihno che redin ye che rendoyahn ihyan cah ne, chemin che ama yahn ihyan cuahn ye nduco ye. ³ Cuahn che nda Dihvo vo min ne, cocha ye ama tingüete chihnde ye nduco ihyan apóstol yahn ye. ⁴ Ro min ne, a nda nino vihco ro yudo yahn ihyan nación yahn Israel. ⁵ Cuahn che ndihchero Dihvo vo che ama yahn ihyan nda ye chidama ye min ne, tumerune ye Felipe:

—¿Ti cuhn vo cua vo che cheh nducoyaca ihyan sih ne?

⁶ Dihvo vo ne, a derahn ye tihca che nahn cadino ye deh cahma Felipe, te man ye ne, a devano ye taca din ye che cahcacheh ye ihyan chahn.

⁷ Ndahconan Felipe yahn ye:

—Andahre o ciento tume diyahngua quenda vo che cua vo pan ne, nde hua tuno cava che ndaca tahsihn, cheh queri ama ihyan sih.

⁸ Tuhme tama ihyan apostol, ihyan min che duche ye Andrés, dihno Simón Pedro ne, rahn ye ri ye Dihvo vo:

⁹ —Muhn quenun ama sahn dihn che nda se uhn pan che ndindah nduco cebada man, o yahca man. Ate rahco che dehra cochihve chemin cava ihyan sih, te ama yahn ri ye.

¹⁰ Rahn Dihvo vo:

—Cahma nchuhn co ne nducoyaca ihyan sih che cuahte ye.

Ama va chano cahya min, ne chahte ihyan chahn nan chano me. Che deman ihyan chahn ne, ri tenduh uhn mil ye. ¹¹ Tuhme chetah Dihvo vo pan me, ne necah ye nundihve cuahn Dendiohs. Chihno min ne, cah ye ihyan apostol yahn ye cava che cah ye cheh nducoyaca ihyan. Namin chetah ye yahca me. Atihnoca din ye, ne cheh nducoyaca ihyan nde nan che chito ihyan. ¹² Cuahn che a chenah cheh ihyan ne, rahn Dihvo vo ri ye ihyan apostol:

—Cuendevahn nchuhn nducuahn che ngava cava che hua cora.

¹³ Ndevahn ihyan chahn nducuahn, ne chito ndichio cuahte cheyahn pan me che ngava.

14 Nducote ndihchero ihyan vederihno min che din Dihvo ne, rahn ye:

—Cuaco niyon te ihyan cuh, ihyan profeta che a va cade che chi ye iyehmse.

15 Checadino Dihvo vo che nahn quenda ihyan chahn ihyan nduco fuerza, cava che co ye rey yahn ye, ne chemin che ndiquendah ye van ye, cuahn ye deman ye tama tingüete yaco.

Dihvo vo Jesucristo ne, rica ye nan nune vine

16 Cuahn che a chi dah ne, cuenechahn ihyan apóstol chahn cuahn chihto vine me. 17 Chahtenun ye chete ama barco che va min, ne cuahn ye tama lado viche me, cuahn yan Capernaum. A man, ne Dihvo vo ne, a hua renta ye. 18 Ura min ne, canan rano yuhne tan, ne ama rendedecuan nune vine me. 19 A cuahn ihyan chahn nduco barco me tenduh an mil metro, cuahn che ndihchero ye Dihvo vo, che a nda nino ye, rica ye nan nune vine me, ne ama dihya ye chi. 20 Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—A u che ntá. ¡Condi nchuhn dihya ne co!

21 Chenda Dihvo vo chete barco me, ne ama yeno ihyan chahn, netumanecun ye ihyan. Nduco venchahte no nda barco me nan che cuahn ye.

Chinuhn ihyan Dihvo vo Jesucristo

22 Me ihyan che chahtenan ye tama lado viche yahn vine me ne, tumacadino ye chi dave tama ro me, che ihyan apóstol chahn ne, chahtenun ye chete ama ndiyahn ra barco che va min, cuahn ye, ne Dihvo vo ne, hua cuahn ye nduco vih. 23 Numanahn che chenan ye min ne, nda neve barco che chica yan Tiberias, ne chan chihto vine,

nino nan che cheh ye pan che cah Dihvo vo a ama ro me. ²⁴ Nducote ndihchero ihyan chahn che ametah Dihvo vo min, nde huane ihyan apóstol yahn ye ne, chahtenun ye chete barco chahn, cuahn ye yan Capernaum, quenuhn ye ihyan.

²⁵ Cuahn che a tuche ihyan chahn vine me, nda ye nan che quenun Dihvo vo, ne tumerune ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿deh ura nda ne muhn ne?

²⁶ Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri nchuhn te rinuhn ne u, yahn che chihcachéh nchuhn nde nan che chito nchuhn, ndiyu yahn che chenahn ne yahn vederihno che dín. ²⁷ Hua cuahcoran nchuhn deman yahn dehtenduh che reh ne, te chemin ne, rihno. Tahque ndah ne ne, codinun ino ne, cuihcovan ne ndudo yahn, cava che ndevahn ne, ne cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. Ndudo yahn ne, anduhneca ama comida che ngu cuahn dama yahn ne. Tihca, te u che rinducó nducoyaca ihyan ne, ndahco Dendiohs Chida vederihquentiyon táh, cava che ndedevahn nchuhn.

²⁸ Tuhme tumerune ihyan chahn Dihvo vo:

—¿A va vederihquentiyon yahn Dendiohs che va che dinahn nuhn ne?

²⁹ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Che nahn Dendiohs ne, che cotahno nchuhn u che man ye dechuh ye.

³⁰ Ndaconan tumerune ihyan chahn Dihvo vo:

—¿Deh vederihno co din ne, ndihchero nuhn, cava che cotahno nuhn ndih ne? ¿Deh ntiyon nda

ne ne? ³¹ Ihyan ndico yahn nuhn ne, cheh ye p̄an che duche maná, min yahn n̄an che metah duhva nduhc̄a che ndirun n̄an Ndudo yahn Dendiohs tuhc̄a: “C̄ah Dendiohs p̄an che chica vahchetero, cheh ye.”

³² Ndahconan Dihvo vo, ne r̄ahn ye ri ye ihyan chahn:

—Cūaco r̄ahn rí nchuhn: P̄an che chica vahchetero ne, ndiyu Moisés che c̄ah ye ihyan, te a Chidá. Namin rete ye nchuhn t̄ama n̄an p̄an che tahque ndah che chica vahchetero. ³³ P̄an min che c̄ah Dendiohs ne, chica vahchetero, ne nduco chemin rendevahn ihyan iyehñse.

³⁴ Tuhme r̄ahn ihyan chahn ri ye Dihvo vo:

—Te ne p̄an che r̄ahn ne me nuhn ro ro.

³⁵ R̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A u che anduhnec̄a p̄an c̄ava ihyan che ritahno ye u, te rendedeváhn ihyan, ne cuahtenan ye vahchetero. Che reh ihyan m̄an, che rih ye m̄an ne, hua retumanan ihyan cuahn d̄ama. Ate vedeyahino yáhn c̄ava ihyan che ritahno ye u, ne hua nd̄a ro che cuihno. ³⁶ Ate nchuhn ne, hua ritahno ne u, andahre rendihchero ne u, nduhc̄a che a r̄ahn rí nchuhn. ³⁷ Nducoȳaca ihyan che retend̄ahnun Chidá c̄ava che cotahno ye u ne, ritahno ye u, ne hua racond̄ah vedamé ihyan. ³⁸ Tihc̄a, te u ne, chicá vahchetero, dechuh Chidá u, c̄ava che dináhn che nahn ye, ndiyu che nahn m̄an. ³⁹ Chidá ne, dechuh ye u, ne nahn ye che ndedeváhn nducoȳaca ihyan che m̄an ye tend̄ahnun ye c̄ava che cotahno ye u. Namin nahn ye che ndedetuhché ihyan chahn ro che cuihno iyehñse.

⁴⁰ Chidá ne, nahn ye che nducoȳaca ihyan che

ndihchero ye u che Daya ye, ne cotahno ye u ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehñse, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁴¹ Nducote rahn Dihvo vo yahn man ye, che anduhneca pan che chica vahchetero cava ihyan iyehñse ne, chemin che ndahchenan sahn ndinan yahn naci6n yahn Israel chahn ihyan, ⁴² ne rente se van man se nduco vih:

—Ihyan tih che Jes6s, che daya Jos6 me. Uvo ne, a rendihcho vo chida ye man, chaco ye man, ¿me dehco che rahn ye che vahchetero chica ye?

⁴³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Hua ndahchenan nchuhn u. ⁴⁴ Cuedevano ne te nde ama ihyan hua co cotahno ye u, ndete che hua man Chid6 tendahnun ye ihyan. Nducoyaca ihyan che cotahno ye u ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehñse. ⁴⁵ Nan libro che dirun ihyan profeta ne, tuhca rahn: “Dendiohs ne, din ye che conahn nducoyaca ihyan.” Chemin che nducoyaca ihyan che redinahn ye yahn Dendiohs Chida ne, ritahno ye u.

⁴⁶ Nde ama ihyan iyehñse ne, hua ntihche ye Dendiohs Chida. Atenan u che rendihché ihyan.

⁴⁷ Cuaco rahn rí nchuhn te ihyan che ritahno ye u ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁴⁸ U ne, anduhneca pan cava ihyan iyehñse, te rendedevahn ihyan, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁴⁹ Ihyan ndico yahn nchuhn ne, cheh ye pan che duche man6 min yahn nan che metah duhva, ate pan min ne, metah ved-

erihquentiyon yahn cava che ndevahn ye, cuahtenan ye vahchetero. ⁵⁰⁻⁵¹ Ate ihyan che cheh ye pan che chica vahchetero ne, cuahtenan ye

vahchetero numacuahn ro. Pan min ne, redin che rendevahn ihyan. Adecoduhno ihyan che cheh ye ne, ndevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Che ráhn yahn pan min ne, ráhn yahn man, te va che cahco mendáhn u coh, cava che ndedeváhn ihyan iyehense.

⁵² Tuhme ama ndeh rente sahn ndinan chahn van man se nduco vih, ne rahn se:

—¿Taca che rahn ihyan tih che covahn ye pan, cava che chuh vo ihyan?

⁵³ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn te, u che rinducó nducoyaca ihyan ne, cava che ndevahn ne ne, va che cotahno ne u man, cochahtino ne yun yahn che cora man. ⁵⁴ Ihyan che cotahno ye u, ne cochahtino ye yun yahn che cora ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehense, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁵⁵ Tihca, te cava che co ndevahn ihyan ne, va che cahco mendáhn u, cora yun yahn cava ye. ⁵⁶ Ihyan che cotahno ye u, ne cochahtino yun yahn che cora ne, conduco ye u, ne din cudado ihyan. ⁵⁷ Dendiohs Chida ne, hua nda ro che cuihno ye. A ihyan min che dechuh ye u, ne vedeyeno yahn ne, che richahtinó ihyan. Me ihyan che richahtino ye u ne, ndedeváhn ihyan, cuahtenan ye vahchetero. ⁵⁸ U ne, anduhnca pan che chica vahchetero, cava ihyan iyehense. Pan che duche maná, che cheh ihyan ndico yahn nchuhn ne, metah vederihquentiyon yahn cava che ndevahn ihyan, cuahtenan ye vahchetero. Ate ihyan che cochahtino ye u ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁵⁹ Chete yāco, min yān Capernaum, che tihcā chicuahn Dihvo vo sahn chahn.

⁶⁰ Chihno chicuahn Dihvo vo ndudo min ne, nde ihyan che rinducó ye ihyan ne, ama yahn ye rahn ye:

Ndudo che tihcā ricuahn ye ne, ama vahche. Nde ama ihyan hua co nevahnecun ye.

⁶¹ Checadino Dihvo vo che hua chahtenan ino ihyan chahn ndudo che chicuahn ye, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Nducote hua chahtenan ino nchuhn ndudo che tihcā ricuáhn ne, ⁶² nde tahque hua cuahtenan ino ne ndete che ndihchero ne u che rinducó nducoyāca ihyan, che náhn vahchetero nan che chicá. ⁶³ A Vaco Ndah yahn Dendiohs che redin che rendevahn ihyan. U ne, cahco mendáhn u cóh, nedihvé nunde yahn ihyan iyehense, ate a Vaco Ndah yahn Dendiohs che redin che rendevahn ye. Ndudo che renté nduco nchuhn ne, renté numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, cava che ndevahn ne. ⁶⁴ Ate hua nducoyāca nchuhn ritahno ne.

Tihcā rahn Dihvo vo, te a devano ye nde ro menan, duhtenduh ihyan che hua ritahno ye ihyan man, sahn che va che ndihcue ndeh se ihyan man. ⁶⁵ Namin rahn ye:

—Ráhn rí nchuhn te ihyan che man Chidá tendáhnun ye ihyan ne, atenan ihyan chahn che co cotahno ye u.

⁶⁶ Ama yahn ihyan che chinduco ye Dihvo vo ro menan ne, chihcoman ye ihyan nde ro min, ametah chinduco ye ihyan. ⁶⁷ Tuhme tumerune Dihvo vo nduh che ndichio ihyan apóstol yahn ye:

—Namin nchuhn ne, ¿a nahn cahcoman ne u ne?

⁶⁸ Ndahconan Simón Pedro, ne rahn ye:

—Dihve nuhn, metah nde tama ihyan che cochahino nuhn cava che ndevahn nuhn, atenan ndih. Ndudo che ricuahn ne ne, retihyon yune ihyan che ndevahn ye, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁶⁹ Nuhn ne, a ritahno nuhn ndih, ne a devano cuaco nuhn te ndih che Daya Dendiohs, che hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yahn ye man, ndih, ihyan min che a va cade che chi ye, ndedevahn ye ihyan iyehanse man.

⁷⁰ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A devano nchuhn che a man tendahnun nduh che ndichio ne, ate nde nduco nduh ne, rihquentiyon chundah ama cha nchuhn.

⁷¹ Che tihca rahn Dihvo vo ne, rahn ye yahn daya Simón, sahn min che duche se Judas Iscariote, te sahn min va che ndihcue ndeh se ihyan, andahre nduco se ndi cuande se van ihyan apóstol chahn.

7

Dihno Dihvo vo Jesucristo ne, hua ritahno ye ihyan

¹ Quendi Dihvo vo quechica ye estado yahn Galilea. Hua nahn conan ye estado yahn Judea, te sahn ndinan yahn nación yahn Israel che vate se min ne, nahn cahno se ihyan. ² Ro min ne, a nda nino vihco yahn vah cue che redin ihyan nación yahn Israel. ³ Tuhme rahn dihno Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuique muhn, cuehn yañ Jerusalén çaṽa che namin ihyan che vate ye min, che ritahno ye di ne, ndihchero ye vederihno che redin. ⁴ Tihça, te cuahn che nahn vo che cadino ihyan yahn ntiyon che redin vo ne, va che çaḥco ro vo. Chemin che tahque ndah, cuehn min, din vederihno nañ che tahque yañ ihyan rendo dama ye.

⁵ Tihça rañn dihno ye, te nde ihyan chahn ne, hua ritahno ye ihyan. ⁶ Ndahconan Dihvo vo, ne rañn ye ri ye ihyan:

—Metah nda ura che cañn, ate nchuhn ne, ade-codehno ura che nahn ne, co cañn ne. ⁷ Nchuhn ne, hua tañ ihyan nunde nduco ne, ate u che cuaco ne, tañ ye nducó, te renevih nunde yahn ye vaconañ ye. ⁸ Cuahn nchuhn vihco. U ne, hua cañn meniyan, te metah nda ura che cañn.

Chahn Dihvo vo Jesucristo vihco yahn vah cue

⁹⁻¹⁰ Chihno min ne, quenan ca Dihvo vo estado yahn Galilea, ne cuahn dihno ye. Adiva ne, cuahn che a chihno cuahn nducoyaça ihyan vihco me ne, tuhme cuahn ye demañ ye. ¹¹ Sañn ndinañ yahn nación yahn Israel ne, rinuhn ndudo se ti quenan Dihvo vo. ¹² Ama yañ ihyan ne, rente ye yahn Dihvo vo. Nañn ye ne, rañn ye: “Ihyan min ne, ndah ihyan ye.” Ate nañn ye ne, rañn ye: “Hua ndah ihyan ye, te rihncheh ye ihyan.”

¹³ Nducoyaça ihyan ne, cuahn ndeh rente ye yahn Dihvo vo, yahn che vah che cadino sañn ndinañ yahn nación yahn Israel. ¹⁴ Cuahn che a mendahn vihco me ne, chenda Dihvo vo chete

yaco, canan ricuahn ye ihyan. ¹⁵ Me sahn ndinan chahn ne, ama rahn ino se che ama ndahca ricuahn ye, ne rahn se:

—¿Ti chehua ihyan tih che tihca ricuahn ye?, te hua nahn ye escuela che rahn ihyan ricuahn.

¹⁶ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Che ricuahn ne, ndiyu che cuande yahn man, te che cuande yahn Dendiohs, ihyan min che dechuh ye u. ¹⁷ Ihyan che nahn dinahn ye che rihquentiyon Dendiohs ne, conahn ye te che ricuahn ne, che cuande yahn Dendiohs, ihyan min che dechuh ye u, ndiyu che cuande yahn man.

¹⁸ Ihyan che ricuahn ye vededevano yahn man ye ne, che nahn ye ne, che ndeva ihyan yavenan ye. Ate ihyan che ricuahn ye cava che quendah yavenan ihyan che dechuh ye ihyan ne, ricuahn ye numa cuaco.

¹⁹ 'Moisés ne, dirun ye ley, chihco ye yahn nchuhn, ate nde ama ne hua redinahn ne. Tahque ndah ne ne, nahn cahno ne u.

²⁰ Ndahconan ihyan chenahn, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Co quenun vaco chihnga ndih, ne chemin che tihca rahn ne. ¿Duh nahn cahno ndih?

²¹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Yahn ama vederihno che din ro che rahtetuhno ihyan ne, ama rahn ino nducoyaca nchuhn.

²² Moisés ne, dirun ye yahn ley che renan seña nchuhn, nduhca che chihquentiyon Dendiohs ihyan ndico yahn ye. Chemin che raconahn ne seña chechahya, andahre ro che rahtetuhno ihyan. ²³ Nducote raconahn ne seña chechahya, andahre ro che rahtetuhno ihyan cava che hua

cuahcotahn ne yahn ley min ne, ¿me dehco che ri tahn ne nducó, yahn che ro che rahtetuhno ihyan dín che ndoyahn ama sahn che rechuhrihn se? ²⁴ Ndotenan che ndahchenan nchuhn ne, cuendecadino ndah ne, ne tumacadino ne che ndahca redín.

²⁵ Ama o ihyan che vate ye yan min che a devano ye che nahn cahno se Dihvo vo ne, retumerune vih ye:

—¿A ndiyu ihyan tih che rinuhn se ihyan, che nahn cahno se ihyan ne? ²⁶ Man ne, nga ye, quenun ye tahn ricuahn ye, ne hua duhva retumacah ihyan, cava che co ye preso. A din ndete che, a nduco ihyan ndinan yuhn vo, ritahno ye che ihyan tih, che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehanse. ²⁷ Ate ndiyu ihyan tih chemin, te uvo ne, a devano vo ti chica ye. Cuahn che nda ihyan min ne, nde ama ihyan hua co devano ye ticuahn quendah ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye ti chica ye

²⁸ Dihvo vo ne, chihnevan ye che tihca rente ihyan chahn. Tuhme ama dito rahn ye:

—Nchuhn ne, rahn ne che a rendihche ne u man, a devano ne ti chicá man, ate ndere rahn ne chemin. Ndiyu che cuande yahn man che cochí, te cochí che cuande yahn Chidá, ihyan min che quenana cuma ye vederihquentiyon che ama chahte, ihyan min che nde hua rendihche ne ihyan. ²⁹ U ne, a rendihché ihyan, te a nan ye quenán, ne a man ye dechuh ye u.

³⁰ Cuahn che chihnevan sahn ndinan chahn che tihca rahn ye ne, nahn din se preso ihyan, ate nde ama se, hua chihquino se din se preso ihyan, te ro

min ne, metah nda ro yahn ye che cahno se ihyan.
³¹ Van ihyan chahn ne, ama yahn ihyan chitahno
 ye ihyan, ne rahn ye:

—A ihyan cuh che a va cade che chi ye nde-
 edevahn ye ihyan iyehense, te za chi tama ye che
 tahque din ca ye vederihno che co ihyan cuh?

*Sahn fariseo ne, dechuh se policia cava che din se
 preso Dihvo vo Jesucristo*

³² Checardino sahn fariseo che rendonan ihyan
 yan Dihvo vo. Chemin che nte cade se nduco
 chidocuyan ndinan, ne dechuh se policia yahn
 yaco, ngua se ihyan, co ye preso. ³³ Cuahn che nda
 se ne, rahn Dihvo vo:

—Conan ca te neve ro nduco nchuhn, tuhme
 nahn nan Ihyan che dechuh ye u. ³⁴ Nda ro min
 ne, nuhn nchuhn u, ate hua ntaca ne u, te hua co
 cahn ne nan che conan.

³⁵ Tuhme rente sahn chahn van man se nduco
 vih, ne rahn se:

—¿Ti ra conan ihyan tih che rahn ye che hua
 ntaca vo ihyan? ¿A ndihco ye che cahn ye
 van ihyan nación yuhn vo che chenay ye nación
 chenhahn? ¿A min conan ye, cacuahn ye ihyan
 nación chenhahn chahn? ³⁶ ¿Deh conahn che tihca
 rahn ye che nuhn vo ihyan, ne hua ntaca vo ihyan,
 te hua co cuhn vo nan che conan ye?

*Rahn Dihvo vo Jesucristo te ihyan che ritahno ye
 ihyan ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan*

³⁷ Ro vihco chahte me ne, chandi Dihvo vo nan
 nducoyaca ihyan, ne cahndudo ye:

—Adecoduhno ihyan che yaca ye ne, chi ye
 nan, cah nune, cuh ye. ³⁸ Nduhca che a ndirun

nañ Ndudo yahn Dendiohs ne, ihyan che cotahno ye u ne, cuahtenan cuma ye vederihquentiyon, anduhnecā ama nune che hua retihnan.

³⁹ Che tihcā rañh Dihvo vo ne, cañ ye, checadino ihyan, che ihyan che cotahno ye ihyan ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan. Ro min ne, ametah co Vaco Ndah yahn Dendiohs, te metah nañh Dihvo vo vahchetero.

Ihyan ne, hua ra vih ndudo ye cāva Dihvo vo Jesucristo

⁴⁰ Cuahn che a chihno cañ cuande Dihvo vo ihyan ne, nañh ihyan ne, rañh ye:

—Cuaco niyon che ihyan tih, ihyan profeta che a va cāde che chi ye.

⁴¹ Nañh ye ne, rañh ye:

—Ihyan tih ne, a mañ ihyan min che a va cāde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense.

Ate nañh ihyan ne, rañh ye:

—Hua cuaco chemin, te ihyan min che a va cāde che chi ye ne, ndiyu estādo yahn Galilea quendañ ye, ⁴² te nañ Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun che ihyan min ne, nañ ndata yahn rey David quendañ ye mañ, cuhndeyan ye yan Belén, yan vaco David mañ.

⁴³ Tihcā chi che a vih rañh ama, a vih rañh tama ihyan chahn, yahn Dihvo vo. ⁴⁴ Van ihyan chahn ne, chenun ama o se che nahn din se preso Dihvo vo, ate hua chihquino se.

Sahn ndinan yahn ihyan nación yahn Israel ne, hua chitahno se Dihvo vo Jesucristo

⁴⁵ Sahn policia chahn ne, ndaconan se nan che chenun sahn fariseo man, chidocuyan ndinan man. Tuhme rahn se ri se sahn policia chahn:

—¿Dehco che hua quenda nchuhn ihyan min?

⁴⁶ Ndahconan sahn policia chahn, ne rahn se:

—Hua quenda nuhn ihyan, te nde ama yune hua nihnevan nuhn che ricuahn ihyan nduhca che ricuahn ihyan min.

⁴⁷ Rahn sahn fariseo chahn ri se sahn:

—Namin nchuhn ne, co a cah yune ne che chihnechey ye nchuhn. ⁴⁸ Cuedevano ne, te nde ama nuhn, hua ritahno nuhn ihyan min. ⁴⁹ Sahn yan sih ne, hua devano se ley che dirun Moisés, ne chemin che ndinda se.

⁵⁰ Van sahn ndinan chahn ne, ndi cuande ama ihyan fariseo che duche ye Nicodemo. A ihyan min che chahn ye ama vino, chendihchero ye Dihvo vo. Ihyan min ne, rahn ye ri ye combiero yahn ye:

⁵¹ —Ley che riquendi vo ne, rihquentiyon che hua co cahmo vo che a ndinda ama ihyan numahn che metah cadino cuaco vo deh nunde yahn ye va.

⁵² Ndaconan se yahn Nicodemo, ne rahn se:

—¿A namin nduco di chique estado yahn Galilea? Condihchenen nan Ndudo yahn Dendiohs, ne cadine te nde ama ihyan profeta hua quendah ye min.

⁵³ Chihno min ne, conahn queri ama se ndevaco se.

8

Ama tahn che ndere quechica te

¹ Chihno chicuahn Dihvo vo ihyan chahn ne, cuahn ye Cuete Olivo. ² Chi dave t̄ama ro me ne, nda tun ye, ne chenda ye chete yāco. Ndo dama nducoyāca ihyan nan ye, ne chihnde ye, ndevan̄an ricuahn ye ihyan chahn. ³ Tuhme nda sahn devano ley che dirun Moisés man, sahn fariseo man, nda se ama tāhn ndahta che va inchāhn te, che n̄tāca ihyan tāhn, ura che quendite te nduco chihyo te. Chihno se tāhn mendāhn, ⁴ ne rāhn se ri se Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn, tāhn tih ne, n̄tāca ihyan tāhn, ura che quendite te nduco chihyo te. ⁵ Nan ley che dirun Moisés ne, rihquentiyon che cāhno nuhn tāhn che tihchan sih, nduco tu. ¿Me ndih, deh rāhn ne ne?

⁶ Tihca rāhn sahn chahn, te retumarande se Dihvo vo, renuhn ino se tāca co cāca nunde se yahn ye. Ate Dihvo vo ne, nde hua tumacāh ye yahn se, ne can̄an dirun ye ndiyahn, nduco ndutitah ye. ⁷ Quendi se retumarune se ihyan. Nan men̄an ne, ndevandi cūaco ye, ne rāhn ye ri ye sahn:

—Adecochano nchuhn che metah nunde yahn ne ne, cāh ne tu tāhn.

⁸ Chihno rāhn ye ne, ndaconan ndondih ye, ne quendi ye redirun ye ndiyahn. ⁹ Chi cuihnan sahn chahn che tihca rāhn ye ri ye sahn, te a devano se te chendihco se nunde, ne can̄an ndiquendāh vah ca ama ca ama se, con̄ahn se, men̄an vihca sahn che tahque ndico chahn. Cuahn che a chihno con̄ahn se ne, a deman tāhn ndahta me, nti te min. ¹⁰ Tuhme ndevandi cūaco Dihvo vo, ne tumerune ye tāhn:

—¿Tiya sahn chahn che rih nunde se yehn ne? ¿A nde ama se hua quendi se rih nunde se se yehn ne?

¹¹ Ndaconan te yahn ye, ne rahn te:

—Hua Dihvé, nde ama se.

Tuhme rahn ye ri ye tahn:

—U ne, nchahcó nunde yehn. Man ne, conahn. Ametah ndaconan ndere cochique condihque nunde.

Ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, cuahtenan ye vahchetero

¹² Tama yune ne, ricuahn Dihvo vo ihyan, ne rahn ye:

—U ne, anduhneca ama yahn che ri ro dave nan ihyan iyehense. Chemin che ihyan che ritahno ye u ne, conahn ye ndudo yahn, ne ndedevahn ihyan, cuahtenan ye vahchetero.

¹³ Tuhme rahn sahn fariseo chahn ri se ihyan:

—Ndi ne, rendonan man ne ndih. Chemin ne, hua cochihve yahn ne.

¹⁴ Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ndudo che renté ne, cuaco, andahre rahn nchuhn che rendonan man u, te u ne, devano ti chicá man, ti nahn man. Ate nchuhn ne, hua devano ne ti chicá nde huane ti nahn. ¹⁵ Nchuhn ne, ra cuande ne ihyan nduhca costumbre yahn ne, rendauchenan ne ihyan. Ate u ne, hua rendauchenán nde ama ihyan. ¹⁶ Me cuahn che retechecadé ne, retechecadé numa cuaco, te retechecadé dama nduco Chidá, ihyan min che dechuh ye u, ndiyu demán. ¹⁷ Nan ley che rendiuchenan nchuhn ne, rihquentiyon che, cuahn che va o testigo che ra vih ndudo yahn ye, rahn ye che cuaco ne, va che cotahno vo che rahn ye. ¹⁸ U ne,

ráhn ndudo cuaco yahn ntiyon yáhn. Me Chidá che dechuh ye u ne, namin ráhn ye yahn.

¹⁹ Tuhme tumerune sahn chahn ihyan, ne ráhn se:

—¿Ti va chida ne ne?

Ndahconan ye yahn se, ne ráhn ye:

—Nchuhn ne, hua renahn ne yahn vederi-hqumentiyon che quenán cumá, nde hua rendihche ne Chidá. Nducote hua renahn ne yahn vederi-hqumentiyon che quenán cumá ne, chemin che hua rendihche ne Chidá.

²⁰ Tihca chicuahn Dihvo vo chete yaco, nan che va yave yahn tume vedino. Ate nde ama sahn chahn, hua din se preso ihyan, yahn che metah nda ura che ndihco cade Dendiohs.

Dihvo vo Jesucristo ne, ráhn tun ye che nahn ye vahchetero

²¹ Ndaconan ráhn Dihvo vo tama yune nduco ihyan tuhca:

—U ne, náhn, ne nchuhn ne, nuhn ne u, ate hua ntaca ne u. Conda ne, din nunde yahn ne, te nan che náhn ne, hua co nda ne.

²² Tuhme ráhn sahn ndinan chahn van man se nduco vih:

—¿A cahno man ihyan tih ihyan, che tihca ráhn ye che nan che cahñ ye ne, hua co nda vo ne?

²³ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Nchuhn ne, ihyan iyehñse nchuhn. Ate u ne, vahchetero chicá. ²⁴ Chemin che ráhn rí nchuhn che conda ne, din nunde yahn ne. Tihca, te ndete che hua cotahno ne che u, ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse ne, conda ne, din nunde yahn ne.

²⁵ Tuhme tumerune sahn chahn ihyan:

—¿Duh ndih ne?

Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—A ráhn rí nchuhn nde a rahn me. ²⁶ Ama ndeh nan dehtenduh va che có nchuhn man, nevíh nunde yahn ne vaconan ne man. Ihyan che dechuh ye u ne, riquendaḥ cuaco che rahn ye. Me u ne, a ndudo yahn ye che ricuáhn ihyan iyehense.

²⁷ Ate sahn chahn ne, hua chenahn se che a yahn Dendiohs Chida che tihca rahn ye. ²⁸ Chemin che rahn ye ri ye sahn:

—Cuahn che cuaconahn yah nchuhn u che rinducó nducoyaca ihyan ne, tuhme tumacadino ne yahn vederihquentiyon che quenán cumá. Namin tumacadino ne che hua ricuáhn che cuande yahn man, te ricuáhn ndudo che a man Chidá te cuande ye u. ²⁹ Tihca, te Chidá ne, dechuh ye u, ne rinduco ye u. Hua rihcoman ye u, te cuahn dama redináhn nducuahn che renan ino ye.

³⁰ Cuahn che chihno rahn Dihvo vo nducuahn ndudo chemin chan ne, ama yahn ihyan chitahno ye ihyan.

³¹ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Ndete che quendi nchuhn numa ino ne cotahno ne ndudo che ricuáhn nchuhn ne, tuhme che cuaco conduco ne u. ³² Avane ne, conahn ne ndudo yahn, ne ndo ne libre.

³³ Ndahconan ihyan chahn ne, rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Nuhn ne, ndata yahn Abraham nuhn, ne nde ama yune hua ntihcue ihyan nuhn. ¿Me taca che rahn ne che ndo nuhn libre ne?

³⁴ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuāco ráhn rí nchuhn te nducoyāca ihyan che vatechica ye vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde ne, anduhnecā ndete che hua libre ye, te hua co caḥcomān ye nunde yahn ye. ³⁵ Nchuhn ne, nduhcā sahn decahya yahn ihyan che hua redin cuande ye van ḍaya ye ne, tihchan nchuhn nan Dendiohs. Ate u ne, ḍaya ye u. ³⁶ Chemin che, cuahn che ndedeváhn ihyan ne, ametah deh che ndedecadino ye. ³⁷ A devanó che ndata yahn Abraham nchuhn. Ate hua renevahnecun ne ndudo yáhn, ne chemin che nahn caḥno ne u. ³⁸ U ne, ricuáhn nchuhn ndudo che rete cuande Chidá u, ne nchuhn ne, redin ne dehtenduh che nahn chida ne.

³⁹ Ndahconan ihyan chahn yahn Dihvo vo, ne ráhn ye:

—Nuhn ne, Abraham che chida nuhn.

Ate ráhn ye ri ye ihyan chahn:

—A ndere redin chida nchuhn Abraham, te hua riquendi ne yune yahn ye. ⁴⁰ U ne, ráhn cuācó rí nchuhn ndudo che a mān Dendiohs rete cuande ye u, ate nchuhn ne, nahn caḥno ne u. Abraham ne, ndiyu chemin che din ye. ⁴¹ Nchuhn ne, cuahto redin chida ne, cuahto redin mān ne.

Ráhn ihyan chahn ri ye Dihvo vo:

—Nuhn ne, Dendiohs che Chida nuhn.

⁴² Ráhn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A ndere redin Chida nchuhn Dendiohs. Hua cuāco che ráhn ne, ne chemin che hua ri rendihche ne u. Ndiyu che cuande yahn mān che cochí, te a mān Dendiohs dechuh ye u. ⁴³ Yahn che hua renevahnecun nchuhn ndudo yáhn ne, chemin che hua renahn ne. ⁴⁴ Nchuhn ne, chundah che chida ne, sahn min che redinahn ne yahn se. Sahn

min ne, rihquentiyon se sahn rihno ihyan nde ro che chihnde iyehñse. Cuahn dama rihñcheh se, te chemin che ntiyon yahn se. ⁴⁵ U ne, ricuáhn ndudo cuaco, ate nducote ndi nino ne vederihñcheh ne, chemin che hua ritahno ne che ráhn. ⁴⁶ Nde ama nchuhn ne, hua co cahma ne che va nunde yáhn. Ndudo cuaco che ricuáhn, ne redin yahn che cotahno ne. ⁴⁷ A ndero ndi ihyan che yahn Dendiohs ihyan, te rihcovan ye Ndudo yahn ye. Ate nchuhn ne, ndiyu yahn Dendiohs nchuhn, ne chemin che hua nahn cahcovan ne Ndudo yahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, a va ye nde ro che metah cuhñdeyan Abraham

⁴⁸ Tuhme ráhn sahn ndinān chahn ri se Dihvo vo:

—Rahn cuaco nuhn ri nuhn ndih che ndere ihyan ndih, nduhca ihyan nación yahn Samaria man, quenun vaco chihngā ndih man.

⁴⁹ Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—U ne, rendevá yavenān Chidá. Ate nchuhn ne, rendahchenan ne u, ne chemin che ndere ráhn ne che quenun vaco chihngā u. ⁵⁰ U ne, hua rendonan man u. Ate va Chidá che rendeva ye yavenān, ne ihyan min che retechecade ye. ⁵¹ Cuaco ráhn rí nchuhn te ihyan che rihcovan ye che ricuáhn ne, cuahtenan ye cuahn dama.

⁵² Tuhme ráhn se ri se Dihvo vo:

—Man ne, a devano cuaco nuhn che quenun vaco chihngā ndih, yahn che tihca ráhn ne. Abraham man, nducoyaca ihyan profeta man ne, chih ye. Me ndih ne, ráhn ne te ihyan che cahcovan ye ndudo che ricuahn ne ne, cuahtenan ye cuahn

dama. ⁵³ ¿A tahque rignonun chihve ndih che co chida nuhn Abraham, che rahco ne? Ihyan min man, nducoyaca ihyan profeta man ne, chih ye. ¿Duh ndih, che rahco ne?

⁵⁴ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndete che rendonan man u ne, nde hua cochihve yahn. Chida, ihyan min che rahn nchuhn che Dendiohs yahn ne ne, a ihyan min che rendeva ye yavenan. ⁵⁵ U ne, rendihche ihyan, ate nchuhn ne, hua rendihche ne ihyan. Rendihche ihyan, ne redinahn che rihquentiyon ye. Cuaco che rahn, ndiyu nduhca nchuhn che ndere rahn ne che rendihche ne ihyan. ⁵⁶ Ihyan ndico yahn nchuhn, Abraham ne, ama chi yeno ye cuahn che checadino ye che va che chi iyehense, ne nde tahque chi yeno ye cuahn che a chinahn.

⁵⁷ Tuhme rahn se ri se Dihvo vo:

—Nde mare o raco ndiche nduyo metah co ndih, ¿taça che ndihchero ne Abraham?

⁵⁸ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn te u ne, a va nde ro che metah cuhndeyan Abraham.

⁵⁹ Tuhme chetah sahn chahn tu, che cah se Dihvo vo. Ate cheh nan se ihyan, ne ndiquendah ye chete yaco me. Chuh ye van nducoyaca se, cuahn ye.

9

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che chi ro nan ama sahn che ve nan se nde ro che chihndeyan se

¹ Ama ro ne, ndihchero Dihvo vo ama sahn che ve nan se nde ro che chihndeyan se. ² Ihyan apóstol yahn ye ne, tumerune ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿dehco che ve ñan sahn tih ne? ¿A cava nunde yahn indihthe yahn se, o cava nunde yahn man se ne?

³ Ndahconan Dihvo vo yahn ihyan chahn, ne rahn ye:

—Ndiyu cava nunde yahn indihthe yahn se, nde huane cava nunde yahn man se. Ve ñan se cava che cuhnde ro vederihquentiyon yahn Dendiohs, tumacadino ihyan. ⁴ U ne, va che din nun inó dinahn ntiyon yahn Ihyan che dechuh ye u numahn che quenán cá iyehñse. ⁵ Numacuahn ro che quenán muhn ne, ricuáhn Ndudo yahn Dendiohs ihyan cava che netah ndutinán ye.

⁶ Chihno rahn ye chemin ne, din ye tah nchete nduco nunedan ye, ne chacotahme ye ndutinán sahn ñan ve me. ⁷ Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Cuehn conane nan ñan nune che duche Siloé —che tihca duche nune me ne, conahn “Nune Rica.”

Cuahn sahn ñan ve me, ne cuahn che ñano se ñan se ñan nune me ne, chi ro ñan se. ⁸ Cuahn che nta se ne, rahn ihyan nino ndevaco se man, ihyan che rendihche ye sahn man:

—¿A ndiyu sahn tih che rica se che din ihyan vedevahino nduco se ne?

⁹ Nahñ ihyan ne, rahn ye:

—Sahn tih chemin.

Nahn tun ihyan ne, rahn ye:

—Ndiyu sahn tih chemin, ate tihca ro se.

Rahn man se:

—A u chemin.

¹⁰ Tumerune ihyan sahn:

—¿Me taca chi che chi ro nan ne?

¹¹ Ndahconan se, ne rahn se:

—Ihyan min che duche ye Jesús, din ye nchete, chacotahme ye ndutinán, ne tahve ye u, chahn nanó nán nan nune Siloé. Chihno nanó nán ne, ndetahno chi ro nán.

¹² Tumerune ihyan chahn sahn:

—¿Ti quenan ihyan min ne?

Ndahconan se, ne rahn se:

—Hua devanó.

¹³ Tuhme quenda ihyan sahn min nan sahn fariseo. ¹⁴ Ro che din Dihvo vo che chi ro nan sahn min ne, ro che rahtetuhno ihyan. ¹⁵ Chemin che tumerune sahn fariseo chahn sahn taça chi che chi ro nan se. Ndahconan se, ne rahn se ri se sahn chahn:

—Chacotahme Jesús nchete ndutinán, ne nanó nán nduhca che rahn ye, ne ndetahno chi ro nán.

¹⁶ Tuhme rahn ama o sahn fariseo chahn:

—Sahn che tihca din me ne, ametah yahn Dendiohs che tihca redin se, te hua renevahnecun se ro che rahtetuhno ihyan.

Ate tama te o se ne, rahn se:

—Ndete che hua yahn Dendiohs sahn ne, ¿taça redin se vederihno tuhme?

Nduco tihca ne, hua cavih ndudo yahn se nduco vih, ¹⁷ ne ndaconan tumerune se sahn min:

—Me di, ¿deh rahn yahn sahn min che din se che chi ro nan ne?

Ndahconan se, ne rahn se ri se sahn chahn:

—U ne rahn te ihyan min ne, ama ihyan profeta.

¹⁸ Ate sahn chahn ne, hua nahn cotahno se che ve nan sahn min ro menan. Chemin che tahve se chehua indihnte yahn sahn min, ¹⁹ ne tumerune se ihyan:

—¿A nchuhn daya ne sahnguh ne? ¿A cuaco che ve nān se cuahn che chihndeyān se ne? ¿Me taça chi che chi ro nān se ne?

²⁰ Ndahconan indih̄te yahn sahn min:

—Sahnguh che daya nuhn, ne ve nān se cuahn che chihndeyān se. ²¹ Ate hua devano nuhn taça chi che chi ro nān se, nde hua devano nuhn duh ihyan din ye che chi ro nān se. Tumerune nchuhn sahn. A va nduyo yahn se, ne mān se co nte cuande se nchuhn.

²² Indih̄te yahn sahn min ne, tihça rahn ye, te vahino ye, yahn che a checadino ye te sahn ndinān chahn ne, a ntuhno se che ndetendaḥ se adecoduhno ihyan chete yāco, ndete che cotahno ye che Dihvo vo ne, a ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse. ²³ Chemin che rahn ihyan chahn ri ye sahn ndinān chahn che tumerune se mān sahn daya ye te a va nduyo yahn se.

²⁴ Tuhme ndaconan cah sahn ndinān chahn sahn min, ne rahn se ri se sahn:

—Codin cava Dendiohs, ne cahme co nuhn cha che cuaco, te nuhn ne, devano nuhn te sahn min che din se che chi ro nān ne, sahn nunde se.

²⁵ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—U ne, hua devanó a ihyan nunde ye o hua. Ate devanó che ro menān me ne, ve nān, ne ihyan min din ye che chi ro nān.

²⁶ Ndaconan tumerune sahn chahn sahn:

—¿Taçā din se che chi ro nān ne?

²⁷ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—A ráhn rí nchuhn, ne hua ritahno ne. ¿Deh ndah co yahn ne che ndaconán cahma tún ne? ¿A nduco ne nahn cotahno ne ihyan min ne?

²⁸ Ráhva sahn chahn nduco sahn min, ne ráhn se ri se sahn:

—Di ne, ndichahtine sahn min. Ate nuhn ne, ndichahtino nuhn Moisés. ²⁹ A devano nuhn te Moisés ne, a man Dendiohs cah ye ntiyon ihyan. Ate sahn che rahn me ne, nde hua devano nuhn ti chica se.

³⁰ Ndahconan sahn min, ne ráhn se ri se sahn chahn:

—Ama rahn inó yahn nchuhn, che ráhn ne che hua devano ne ti chica ihyan min, te u ne, din ye che chi ro nan. ³¹ A devano cuaco vo te Dendiohs ne, hua rihcovan ye yahn ihyan nunde, ate rihcovan ye yahn ihyan che renevah necun ye ihyan man, redinahn ye vederihquentiyon yahn ye man. ³² Nde ama yune hua nihnevan vo yahn ama ihyan che co din ye che co ro nan ihyan nan ve. ³³ Ihyan min ne, Dendiohs dechuh ye ihyan, ne chemin che redin ye vederihno. Ndete che hua ne, hua dehva co din ye.

³⁴ Ráhn sahn chahn ri se sahn min:

—Di ne, ama sahn nunde di nde ro che chihneyan. ¿Taca che nahn cacuehn nuhn ne?

Chihno ráhn se chemin ne, ndetendah se sahn chete yaco.

³⁵ Checadingo Dihvo vo che ndetendah sahn ndinan chahn sahn min chete yaco, ne cuahn che ntaca ye sahn ne, tumerune ye sahn:

—¿A ritehne Daya Dendiohs ne?

³⁶ Ráhn se ri se ihyan:

—Dihvé, c̄ahma ne co ne u duh ihyan min c̄ava che cotahnó ihyan.

³⁷ Ndahconan Dihvo vo, ne r̄ahn ye ri ye s̄ahn:

—A u chemin, che renté ndoque. M̄an ne, a ndihche u.

³⁸ Tuhme chehntihya se n̄an Dihvo vo, ne r̄ahn se ri se ihyan:

—Dihvé, ritahnó ndih.

³⁹ Namin r̄ahn Dihvo vo:

—U ne, nd̄á iyehñse cuh c̄ava che techecadé yahn nducoyaca ihyan. Ihyan che hua devano ye Ndudo yahn Dendiohs ne, cacúahn ihyan, ne ihyan che devano ye che r̄ahco ye ne, cuhnde ro yahn ye che nde hua devano ye.

⁴⁰ Āma o s̄ahn fariseo che chenun se min ne, chihñevan se che tihc̄a r̄ahn ye, ne r̄ahn se ri se ihyan:

—¿A namin nuhn, r̄ahn ne yahn nuhn che hua devano nuhn ne?

⁴¹ Ndahconan Dihvo vo, ne r̄ahn ye ri ye s̄ahn:

—Ndete che hua devano nchuhn ne, nde hua chendihco ne nunde. Ate nducote a m̄an nchuhn r̄ahn ne te a devano ne m̄an, nducote rahcotahn ne m̄an ne, chemin che chendihco ne nunde.

10

Ejemplo yahn itecuche

¹ Quendi Dihvo vo, ne r̄ahn ye:

—Cūaco r̄ahn rí nchuhn te s̄ahn duco ne, hua rend̄a se cūahn chendevah yahn chan n̄an chenun itecuche, te rend̄a se cūahn chihto chan. ² Ate ihyan che redin ye cud̄ado itecuche ne, rend̄a ye cūahn chendevah yahn chan. ³ S̄ahn che redin

cuḁado chendevah ne, renahne se, ne renda ye. Rahn ye che duche queri ama te, ne rah ye ite. Cuahn che rah ye ite ne, rechi te, ne retendaḁ ye ite chete chan. ⁴ Cuahn che a retendaḁ ye nducoyaca te chete chan ne, riquendaḁnan ye yahn te, ne riquendi te ihyan, te ndi nino te ihyan. ⁵ Ate hua riquendi te sahn che hua rendihche te. Tahque ndah te ne, rano te yahn se, yahn che hua rendonahn te ndudo yahn se.

⁶ Dihvo vo ne, nte ye ejemplo cuh cava sahn chahn, ate hua chenahn se.

Ejemplo yahn ihyan che ndah redin ye cuḁado itecuche

⁷⁻⁹ Quendi Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn chahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn te, nduhca che richihve chendevah yahn chan cava che co chuh itecuche ne, tihca u cava ihyan yahn. Ihyan che ritahno ye u ne, ndevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero. Ihyan chahn ne, anduhneca itecuche che hua ndere vatechica man te, che rondoda te chete chan, ri te cuḁado man, riquendaḁ te rahn te reh te man. Nducoyaca sahn rihncheh che chahte se ro che metah nda, redin ca se che Ndudo yahn Dendiohs rahndudo se ne, anduhneca sahn duco, tihchan se, ne ihyan yahn Dendiohs ne, hua rihcovan ye ndudo yahn se.

¹⁰ Sahn duco ne, renda se cava che cahno se ihyan man, duco se man, cuihno denda se ihyan man. Ate u ne, nda cava che ndedevahn ihyan, ne ama ndahca cuahno ye, cuahtenan ye vahchetero.

¹¹ Nduhca ama ihyan che ndah redin ye cuḁado itecuche yahn ye nde ndihco mendaḁn ye ihyan

çava che ndedevahn ye ite ne, tihça u, te ndah redin cudado ihyan yahn, nde çahco mendahn u cóh, çava che ndedevahn ihyan. ¹² Ate nducoyaca sahn mozo che redin se ntiyon min ne, nducote ndiyu yahn se itecuche ne, hua cudado se. Cuahn che renda lobo ne, rihcoman se itecuche che nduco se, ne rano se. Tuhme retah lobo ite, ne rihno rano ite chenahn. ¹³ Rano se, te ndiyu dihve itecuche sahn, ne hua redin se cudado ite numa ino se.

¹⁴⁻¹⁵ 'U ne, anduhneca ama ihyan che ndah redin ye cudado itecuche yahn ye. Chidá ne, rendihche ye u, ne u ne, rendihché ihyan. U ne, nda cuandé ihyan yahn, ne man ye ne, richahtino ye u. U ne, nde çahco mendahn u cóh, çava che ndedevahn ihyan. ¹⁶ Namin vate ca ihyan che nedin yahn ihyan, ndedevahn ihyan. Man ne, vatechica vane ye, ate nevah necun ye u, ne ndo dama ye van ihyan yahn.

¹⁷ 'Chidá ne, yahino ye u, te çahco mendahn u cóh, çava che ndedevahn ihyan iyehanse. Cuihno min ne, va che ntuché. ¹⁸ Nde ama ihyan ne, hua co çahno ye u, ndete che hua man çahco mendahn u. Va vederihquentiyon yahn çava che çahco mendahn u cóh. Namin va vederihquentiyon yahn che ntuché. Vederihquentiyon min che te Chidá u.

¹⁹ Cuahn che chihno rahn Dihvo vo ndudo chemin chan, chihnevan sahn ndinan chahn ne, ndevanan se, a vih rahn ama a vih rahn tama se.

²⁰ Ama yahn se ne, rahn se:

—Nde hua tumaçah nchuhn che rahn sahn tih, te quenun vaco chihnga sahn, ne hua va cuçco

dave yahn se.

²¹ Ate nah̄n tun se ne, rah̄n se:

—Adecoduhno ihyan che quenun vaco chihnga ihyan ne, hua tihc̄a runecad̄e rente ye. Av̄ane ne, hua co din ye che co ro nah̄n ihyan nah̄n ve.

Sahn ndinan̄ yahn nación yahn Israel ne, nahn cah̄ se tu Dihvo vo Jesucristo

²² Ro min ne, ro iche, ne tah̄n min redin ihyan vihco yahn yaco, min yan̄ Jerusalén. ²³ Dihvo vo ne, quechica ye ndiyaco me man̄ corredor che duche Corredor yahn Salomón. ²⁴ Ndo dama sahn ndinan̄ chahn nah̄n ye, ne rah̄n se ri se ihyan:

—Ndete che ndih, ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyeh̄nse ne, cah̄ma cuaco no ne co ne nuhn. Hua ndahc̄a che rihco ndeh̄ ne.

²⁵ Ndahconan Dihvo vo, ne rah̄n ye ri ye sahn:

—A rah̄n rí nchuhn, ne hua ritahno ne. Nduco vederihno che redín numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá ne, a ndero ndi che a u chemin.

²⁶ Ate nchuhn ne, hua ritahno ne, te hua ndi cuande ne van̄ ihyan yáhn, nduhc̄a che a rah̄n rí nchuhn. ²⁷ Ihyan yáhn ne, rihcovan ye ndudo yáhn, ne rinduco ye u. Me u ne, nda cuandé ihyan. ²⁸ Rendedeváhn ihyan, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Hua duhva co din che conda ye, te u nda cuandé ihyan. ²⁹ Man̄ Chidá tendahnun ye ihyan chahn cava che co-tahno ye u. Ihyan min che tahque chahte vederihquentiyon yahn ye, ne nducote namin nda cuande ye ihyan ne, chemin che hua duhva co din che conda ye. ³⁰ U nduco Chidá ne, ama

no vederihquentiyon yahn nuhn mañ, ama no vederendedecadino yahn nuhn mañ.

³¹ Cuahn che tihcañ rañ Dihvo vo ne, ndaconan chetañ sañ ndinañ chahn tu che cañ se ihyan.

³² Tuhme rañ ye ri ye sañ:

—Numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá, ama ndeh nañ dehtenduh che ndah nedín nañ nchuhn. Ate nchuhn ne, de tu nahn cañ ne u.

³³ Ndahconan sañ chahn ne, rañ se ri se ihyan:

—Ndiyu yahn dehtenduh che redin ne che cañ nuhn tu ndih, ate yahn che duche rino ne Dendiohs che tihcañ rañ ne. A ndero ndi che ihyan iyehñse ndih, ne rañ ne te ama no vederihquentiyon quenana cuma ne nduco Dendiohs.

³⁴ Tuhme rañ Dihvo vo ri ye sañ chahn:

—Nañ ley che riquendi nchuhn ne, ndirun che rañ Dendiohs yahn ihyan tuhcañ: “Nchuhn ne, menun Dendiohs nchuhn.” ³⁵⁻³⁶ A devano nchuhn te cha che ndirun nañ Ndudo yahn Dendiohs ne, hua co cañmo vo che hua cuaco. Nducote a mañ Dendiohs rañ ye yahn ihyan che rihñde tañ ye Ndudo yahn ye te menun Dendiohs ihyan ne, chemin che nde tah hua ndahcañ che tihcañ rañ ne che duche rinó Dendiohs, che rañ che u che Daya ye mañ, che tendahnun ye u, dechuh ye u muhn iyehñse mañ. ³⁷ Cuentah nchuhn ndutinañ ne, condihchero ne. Ndete che numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá, redín vederihno, tuhme cotahno ne u. ³⁸ Nducote redín vederihno numacuahn vederihquentiyon yahn ye ne, cotahno ne u, andahre hua nahn cotahno ne yahn ndudo che ricuáñ. Tuhme tumacadino ne che rinduco Dendiohs Chida u.

³⁹ Chihco dama ino sahn chahn tama yune che nahn din se preso ihyan, ate ndiquendah ye van se, ne din vi ye.

⁴⁰ Tuhme cuahn ye cuahn chihto ico Jordán, ne min quenan ye, lado cuahn nan che riquendah yahn, cuahn nan che quenan Juan Bautista chehdenune ye ihyan ro menan. ⁴¹ Ama yahn ihyan rahn ye, rendihchero ye Dihvo vo, ne rahn ye:

—Juan Bautista ne, andahre hua din ye nde ama vederihno, ate nducuahn che rahn ye yahn ihyan cuh ne, cuaco.

⁴² Ihyan che chahn ye min ne, ama yahn ye chitahno ye ihyan.

11

Chih Lázaro

¹⁻³ Yan Betania ne, chihnde ama ihyan che duche ye Lázaro. Ihyan min ne, chahte o cahve ye; ama ye ne, duche ye María, ne tama ye ne, duche ye Marta. A ihyan che duche María me che chacotahme ye nunedan cah Dihvo vo, ne ndi cuma ye nduco yudo tin ye. Ama yune ne, chetah cah Lázaro, ne ama tahn ndi ye. Tuhme tahve nduh che o cahve ye ndudo yahn Dihvo vo, ne rahn ye:

—Dihve nuhn, amigo yahn ne Lázaro ne, chetah cah ihyan, ne ama tahn ndi ye.

⁴ Cuahn che chihnevan Dihvo vo ne, rahn ye:

—Cah min ne, andahre din che coh ye, ate chemin ne, cava che cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs, ne ndeva ihyan yavenan ye man, ndeva ye yavenan u che Daya ye man.

⁵ Andahre ama yahino Dihvo vo ihyan chahn, Lázaro man, María man, Marta man ne, ⁶ cuahn che nda ndudo yahn ye che cah Lázaro ne, chendah ca ye te o ro min nan che quenan ye. ⁷ Chihno min ne, rahn ye ri ye ihyan apóstol yahn ye:

—Ndaconan cuhn vo nduco nchuhn estado yahn Judea.

⁸ Tuhme rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, cade chuh neve ro che nahn cahno sahn ndinan chahn ndih nduco tu, ne man ne, ¿a rihco ne che cahn tun ne min ne?

⁹ Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Ndichio ura che ama ro, ne cuahn che ro vatechica vo ne, hua renda cah vo, te ro nan vo yahn che quendihco dave yahn yahn. ¹⁰ Ate ndete che vino vatechico vo ne, conda cah vo yahn che man ro.

¹¹ Chihno min ne, rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Amigo yuhn vo Lázaro ne, quiyado ye, ate cahn ndedetuhché ihyan.

¹² Rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Dihve nuhn, ndete che chetah yahnde ihyan ne, ametah nduh dito ri yahn ye.

¹³ Dihvo vo ne, hua rahn cuaco ye che a chih Lázaro, ne chemin che rahco ihyan apóstol chahn che quiyado ye. ¹⁴ Tuhme rahn cuaco ye ri ye ihyan chahn:

—Lázaro ne, a chih ye. ¹⁵ Tahque ndahca che hua quenan min ro che chih ye, te nduco tihca ne, tahque ndah ro yahn nchuhn, cava che cotahno ne. Man ne, cuhn vo quendihchero vo ihyan.

¹⁶ Tomás, ihyan min che ntahco ihyan che duche ye “Cuahche” ne, rahn ye ri ye ihyan apóstol chenahn chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn, conduco vo Dihvo vo, andahre va che coh vo dāma nduco ye.

A Dihvo vo Jesucristo che rendedevahn ye ihyan iyehñse man, rendedetuhche ye tenahn man

¹⁷ Cuahn che nda Dihvo vo yan Betania ne, a cun ro che quenun Lázaro chete yayan. ¹⁸ Betania ne, nino nduco yan Jerusalén, ri tenduh o kilómetro quenan man, ¹⁹ ne ama yahn sahn ndinan yahn nación yahn Israel, chahn se chendihchero se Marta man, María man, cava che necah se vedechahtino ihyan, yahn che chih cahve ye.

²⁰ Cuahn che checadino Marta che a nda nino Dihvo vo ne, cuahn ye quendi yune ye ihyan. Numanahn min ne, quenun María vah. ²¹ Ura che a tahn nun Marta Dihvo vo ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Dihvé, ndete che muhn quenan ne ro che chi dito yahn cahvé ne, nde hua chih ye. ²² Ate dehve din yahn, te ndih ne, adecodehno che caça ne Dendiohs ne, cuahnecun ye.

²³ Rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—Quehve ne, ndaconan conan se.

²⁴ Rahn Marta ri ye Dihvo vo:

—Cuaco che ndaconan conan ye, cuahn che ntuche tenahn, ro che cuihno iyehñse.

²⁵ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—Che ntuche tenahn man, che cuahtenan ye vahchetero man ne, a u che rihquentiyón. Ihyan che ritahno ye u ne, andahre coh ye ne, ntuche ye.

²⁶ Nducoyaca ihyan che ritahno ye u ne, hua conda

ye, te cuahtenan ye vahchetero cuahn dāma. ¿A ritehne chemin ne?

²⁷ Raḥn Marta ri ye Dihvo vo:

—Taca hua, Dihvé. Ritahnó. Namin ritahnó che a ndih che Daya Dendiohs maḥ, a ndih che a va caḍe che chi ne ndedevahn ne ihyan iyehñse maḥ.

²⁸ Chihno raḥn Marta ne, cuahn ye ngua ye coh ye María, ne raḥn ye deco deco ri ye ihyan:

—Nda Ihyan Ricuahn, ne rah ye di.

²⁹ Ndetahno necuan María, ne cuahn ye naḥ che quenun Dihvo vo. ³⁰ Dihvo vo ne, ametah conda ye viyaḥ, te quenan rino ye yune naḥ che ntaḍa Marta ihyan. ³¹ Saḥn ndinaḥ chahn che chenān se vaḍo María reñeḍaḥ se vedechahtino ihyan ne, ndihchero se che aderano ye necuan ye cuahn ye, ne cuahn se nduco ye. Raḥco se te cuahn ye naḥ yaḥan, cuaco ye caḥa caḥve ye.

³² Cuahn che nda María naḥ Dihvo vo ne, chehñtiḥya ye, ne raḥn ye:

—Ndete che muhn quenān ne ro che chi dito yaḥn caḥvé ne, nde hua chih ye.

³³ María ne, ama raco ye. Namin saḥn chahn ne, raco se. Ndiḥchero Dihvo vo, ne ama chi ndaḍe ye. ³⁴ Tumerune ye ihyan chahn:

—¿Ti chihche nchuhn tenaḥn me ne?

Raḥn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Dihve nuhn, cuhn vo nduco ne, ndihchero ne.

³⁵ Namin chaco Dihvo vo. ³⁶ Tuhme raḥn ama o saḥn chahn:

—Condiḥche nchuhn. A ndero ndi che ama yaḥino ye tenaḥn me.

³⁷ Taḥma te o se ne, raḥn se:

—Ihyan tih ne, din ye che chi ro nan sahn nan ve me. ¿Taca che hua din ye che ndoyahn Lázaro, ne hua chih ye?

Dihvo vo Jesucristo ne, ndedetuhche ye Lázaro

³⁸ Dihvo vo ne, ama chi ndache ye, ne cuahn nda ye nan yayan me. Yayan me ne, ndindah nan ama yava, ne ama tu chahno ndi chendevah yahn.

³⁹ Rahn Dihvo vo:

—Cuehnevi nchuhn tu chende yayan. Conahne ne.

Tuhme rahn Marta ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, co a ran tenahn, te a chihno cun ro che chih ye.

⁴⁰ Ate rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—A rahn ri di te ndete che ritehne ne, tumacacine vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs.

⁴¹ Tuhme chehnevi ihyan chahn tu me. Chenihyon nan Dihvo vo nan ro, ne covah ye tuhca:

—Chidá, renté nundihve cuahn ndih yahn che rihcovan ne che reváh. ⁴² A devanó te cuahn dama che reváh ne, rihcovan ne, ate tihca rahn cava che ndah yahn ihyan che chenun ye muhn, cava che cotahno ye che a ndih dechuh ne u.

⁴³ Chihno covah ye ne, rahn ye ama dito:

—Lázaro, ¡cuendiquendah tan!

⁴⁴ Ndetahno ntuche ihyan min, ndiquendah ye chete yayan. Deva ndacotuma ye tino, nde tah nde cah ye man, nan ye man. Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuentahte nchuhn tino che ndacotuma ye.

*Rente cade sahn ndinan chahn che din se preso
Dihvo vo Jesucristo*

⁴⁵ Sahn ndinan chahn che chahn se chinduco se María cuahn che chih cahve ye ne, ndihchero se vederihno che din Dihvo vo, ne ama yahn se chitahno se ihyan. ⁴⁶ Ate nahñ se ne, chahn se chengo se sahn fariseo yahn vederihno che din ye, ndedetuhche ye Lázaró. ⁴⁷ Tuhme ndo dama sahn fariseo chahn man, chidocuyan ndinan man, nduco nducoyaca sahn ndinan yahn nación yahn Israel, nte cade se, ne rahn se:

—¿Taca din vo?, te ihyan min ne, ama redin ye vederihno. ⁴⁸ Ndete che cahcoman vo che quendi ye ne, nducoyaca ihyan cotahno ye ihyan, ne denan chi sahn ndinan yahn Roma, cuihno ndahtera se yaco yuhn vo man, cuihno cahno se ihyan nación yuhn vo man.

⁴⁹ Ate Caifás, ihyan min che chidocuyan che tahque ndinan nduyo min ne, rahn ye ri ye sahn chahn:

—Nchuhn ne, nde hua devano ne. ⁵⁰ Nde tah hua retumacardino ne, te tahque ndahca yuhn vo, che coh ama no ihyan cava ihyan nación yuhn vo yudomin ca che coh nducoyaca ye.

⁵¹ Caifás ne, ndiyu che ndedecardino man ye che tihca rahn ye. Nducote ihyan min ndinan ye nduyo min ne, cah Dendiohs, checadino ye, ne chemin che rahn ye che va che coh Dihvo vo Jesucristo, cava che ndedevahn ye ihyan nación yahn Israel man, ⁵² nducoyaca ihyan yahn Dendiohs che chenán ye muhn min numachahte iyehñse man. ⁵³ Tihca chi, che nde ro min, chihco cade sahn ndinan chahn che cahno se Dihvo vo.

⁵⁴ Chemin che ametah quechica ro Dihvo vo van ihyan. Tahque ndah ye ne, chica ye estado yahn

Judea, ne cuahn ye ama cuan, nino yahn nan che metah duhva, chihto ama yan che duche Efraín. Min quenan ye nduco ihyan apóstol yahn ye.

⁵⁵ A cochi nino vihco ro yudo yahn ihyan nación yahn Israel, ne ama yahn ihyan rica ye yan vaco ye, rahn ye yan Jerusalén ama o ro numanahn che metah cuanan vihco me, cava che ndo dave ye nduhca costumbre yahn ye. ⁵⁶ Rinuhn ihyan chahn Dihvo vo, ne ama retumarune vih ye ura che chenun ye chete yaco:

—Nchuhn, a hua devano ne, ¿a chi ye vihco ne?

⁵⁷ Sahn fariseo man, chidocuyan ndinan man ne, a ndihquentiyon se che adecoduhno ihyan che devano ye ti quenan Dihvo vo ne, cahma ye co ye sahn, cava che din se preso ihyan.

12

Ama ihyan ndahta ne, chacotaḥme ye nunedan cah Dihvo vo Jesucristo

¹ Te an ro ca renda che nda ro yudo me, ne cuahn Dihvo vo yan Betania, quendihchero ye Lázaro, ihyan min che ndedetuhche ye ihyan van tenahn.

² Vaco Lázaro din ihyan chahn ama vihco cava Dihvo vo, ne cah ye, cheh vino ye. Marta ne, chihntave ye che cheh ihyan chahn, ne Lázaro man, Dihvo vo man, vate ye nduco ihyan chenahn nan mesa. ³ Ura min nda María, nda ye tenduh manh litro nunedan ndah, che duche nardo. Chemin ne, ama yahn chihve. Chacotaḥme ye cah Dihvo vo, ne nedin cuma ye nduco yudo tin ye. Numacuahn chetevah me quendihco chan dan. ⁴ Tuhme ama sahn che ndi cuande se van ihyan apóstol chahn,

che duche se Judas Iscariote, daya Simón, sahn min che va che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, rahn se:

⁵—Nunedan tih ne, rigonun chihve tenduh ino ciento tume diyahngua, ¿taça che hua ndihcue tahn tih, ndaça che conan te ihyan chevah?

⁶ Judas ne, ndiyu che yahino se ihyan chevah che tihça rahn se, te yahn che duco se. Nducote sahn min ndi se tesorero van ihyan apóstol chahn ne, rendaca yune che reduco se. ⁷ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Hua cahca tan che tihça redin te. Chehdenda te nunedan me u, çava che cuhndeyan che conún chete yayan. ⁸ Ihyan chevah ne, cuahn dama chenun ye van nchuhn, ne co conan ne ihyan cuahn che nahn ne. Ate u ne, hua cuahn dama conán nduco ne.

Rentuhno sahn ndinan chahn çava che çahno se Lázaro

⁹ Ama yahn ihyan nación yahn Israel, checadino ye che yan Betania quenan Dihvo vo, ne cuahn ye quendihchero ye ihyan. Namin nahn ndihchero ye Lázaro, ihyan min che ndedetuhche Dihvo vo ihyan van tenahn. ¹⁰ Tuhme ntuhno chidocuyan ndinan chahn che namin nduco Lázaro çahno se ihyan, ¹¹ te a çava Lázaro che ama yahn ihyan nación yahn Israel rihcoman ye sahn, ritahno ye Dihvo vo.

Chenda Dihvo vo Jesucristo yan Jerusalén

¹² Ama yahn ihyan nda ye vihco ro yudo, yan Jerusalén. Chi dave tama ro me ne, checadino ye che va che nda Dihvo vo. ¹³ Tuhme chihca ye iyon, quenda ye, ne cuahn ye quendi yune ye Dihvo vo.

Cuahn che ta_hn nun ye ihyan ne, chenda ye viya_n rah yeno ye:

—¡Ndeva vo yavena_n Dihvo vo Dendiohs! ¡Ndeva vo yavena_n ihyan cuh che dechuh ye! ¡Ndeva vo yavena_n ihyan cuh che Rey yahn naci_on yuhn vo Israel!

¹⁴ Dihvo vo ne, ndaca ye ama burro lihn, quendudo ye ite, te a ndirun na_n Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

¹⁵ Nchuhn ihyan ya_n Jerusalén, hua dehva ra_hco ne.

Condi_hche ne. Cochi Rey yahn ne, quendudo ye ama burro lihn.

¹⁶ Ro mena_n ne, hua chenahn ihyan apóstol yahn dehtenduh che tuhchan, ate adive cuahn che a cona_hn Dihvo vo vahchetero ne, tuhme chenahn ye che nducua_hn che chahno chi Dihvo vo ne, a ndirun yahn na_n Ndudo yahn Dendiohs.

¹⁷ Ihyan che ndihchero ye vederihno che din Dihvo vo, ndedetuhche ye Lázaro va_n tena_hn ne, rente ye yahn. ¹⁸ Chahn ino ihyan yahn vederihno me, ne chemin che ama ya_hn ye chahn ye chendi yune ye Dihvo vo. ¹⁹ Tuhme rente sa_hn fariseo chahn va_n ma_n se nduco vih:

—Condi_hche nchuhn. A chihnonan yahn ntiyon yuhn vo, te nducoya_{ca} ihyan ne, a chinduco ye ihyan ca_h.

Ama o sa_hn naci_on yahn Grecia ne, nahn ndihchero se Dihvo vo Jesucristo

²⁰ Va_n ihyan che chahn ye vihco min ya_n Jerusalén, ndeva ye yavena_n Dendiohs ne, nduco neve sa_hn naci_on yahn Grecia. ²¹ Sa_hn chahn ne, chahn nda_{ca} se na_n ama ihyan ya_n Betsaida, esta_{do}

yahn Galilea, duche ye Felipe, ne rahn se ri se ihyan:

—Codin ne favor, ne quenda ne nuhn nan Jesús, te nahn ndihchero nuhn ihyan.

²² Felipe ne, chahn ye rahn ye nduco Andrés, ne cuahn nduh che o ye, yahve ye Dihvo vo. ²³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—U che rinducó nducoyaca ihyan ne, adedechno ura nahn vahchetero. ²⁴ Cuaco rahn rí nchuhn te cava che co yahn ama ndute trigo, ndo ndeh ne, va che cuehche ndiyahn. Ndete che hua cuehche ne, hua co ndeh. ²⁵ Ihyan che nahn ndedevahn man ye ihyan ne, denda ye ihyan. Ate ihyan che rihco mendahn ye ihyan muhn iyehense ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ²⁶ Duh ihyan che nahn din ye ntiyon yahn ne, va che cahco dama ino ye conduco ye u. Ihyan che redin ye ntiyon yahn ne, cuahtenan ye vahchetero nducó, ne din Chidá che quendah yavenan ye.

Rahn Dihvo vo Jesucristo te va che cahno se ihyan

²⁷ Man ne, ama ran. Ate ndotenan che cahma có Chidá che ndedevahn ye u, cahnevi ye che va che chuhríhn ne, tahque ndah cahco dama inó, te a cava che chuhríhn che cochí. ²⁸ Chidá, cahma có ihyan: “Vá vedeyeno che dinahn nducuahn che chihquentiyon ne, cava che quendah yavenan ne.”

Tuhme chenun ama ndudo che chica vahchetero, che rahn:

—A dín che quendah yavenan. Man ne, dín che quendah yavenan tama yune.

²⁹ Chihnevan ihyan che chenun ye min, ne ra^hhn ye ne, ra^hhn ye che chine da^ve. Na^hhn tun ye ne, ra^hhn ye te co a^ma aⁿgel ya^hve ye Dihvo vo. ³⁰ Tuhme ra^hhn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Ndudo che chihnevan nchuhn ne, a ca^va maⁿ ne, ndiyu ca^va u. ³¹ A nda^u ura che cuhnde ca^de yahn ihyan iyehⁿse, ne chundah, sa^hhn min che rihquentiyon se iyehⁿse ne, nda^hco ndiya Dendiohs sa^hhn. ³² Cuedevano nchuhn te cuahn che conan ya^h, diⁿ che cotahno ihyan numachahte iyehⁿse u.

³³ Che tihca^u ra^hhn ye ne, ra^hhn ye nduhca^u che va che coh ye. ³⁴ Ra^hhn ihyan chahn ri ye ihyan:

—A devano nuhn te naⁿ Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun che ihyan che a va ca^de che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehⁿse ne, hua nda^u ro che cuihno vederihquentiyon yahn ye. ¿Ta^ça che ra^hhn ne che ndih che rinduco ne nducoya^ça ihyan, conan ya^h ne? ¿Duh ndih tuhme ne?

³⁵ Tuhme ra^hhn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Conan ca^u te neve ro nduco nchuhn, cacua^hhn nchuhn. Cuihcovan ne ndudo ya^hhn, ca^va che runeca^de cuahtechica ne, ne co ndevahn ne, te ihyan che hua runeca^de vatechica ye ne, nde hua devano ye ti nda^u ti tuno ye. ³⁶ Cuitahno nchuhn u, numanahn che quenán nduco ne, ca^va che co ne ihyan runeca^de.

Chihno ra^hhn Dihvo vo chemin ne, chihcomañ ye ihyan chahn, ne cuahn ye.

Deh cuande che hua ritahno ihyan nación yahn Israel Dihvo vo Jesucristo

³⁷ Andahre ama din Dihvo vo vederihno van ihyan chahn ne, hua chitahno ye ihyan. ³⁸ Hua chitahno ye, te va che conahn nduco ye, nduhca che dirun ihyan profeta Isaías tuhca:

Dihvé, neve cuahn ra ihyan che ritahno ye ndudo che rahndudo nuhn.

Neve cuahn ra ihyan che tumacadino ye vederihquentiyon yahn ne.

³⁹ Tihca chi che hua chi chitahno ihyan chahn. Namin dirun ihyan profeta Isaías tuhca:

⁴⁰ Dendiohs ne, deche ye ndutinan ihyan chahn man, din cheche ye chedave yahn ye man, cava che hua nchanan ye man, hua conahn ye man,

ne hua cotahno ye Dihvo vo, ndevahn ye.

⁴¹ Tihca dirun ihyan profeta Isaías yahn vederihquentiyon chahte yahn Dihvo vo, te chinahn ama vederihno nduco ye, ndihchero ye vederihquentiyon min.

⁴² Andahre tihca ne, ama yahn ihyan nación yahn Israel chitahno ye Dihvo vo. Nde sahn ndinan chahn, chitahno neve se. Ate hua chihco ro se che ritahno se ihyan, yahn che vah se che cahnevi sahn fariseo chahn vederihquentiyon yahn se chete yaco. ⁴³ Hua chihco ro se che ritahno se Dihvo vo, te tahque renan ino se che quenda h yavenan se nan ihyan iyehense che co nan Dendiohs.

Ihyan che hua rihcovan ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, va che conda ye

⁴⁴ Ama yune cuahn che rahndudo Dihvo vo ne, ama dito rahn ye:

—Ihyan che ritahno ye u ne, namin ritahno ye Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u. ⁴⁵ Ihyan che rendihche ye u ne, retumacadino ye taça ihyan min. ⁴⁶ U ne, ndá muhn iyehñse, ricuáhn Ndudo yahn Dendiohs, çava che ihyan che cotahno ye u ne, ndevahn ye, ne runecade cuahtenan ye. ⁴⁷ Ate ihyan che rihnevan ye ndudo yáhn, ne hua redinahn ye ne, ndiyu che nahn mán che dín castigo ihyan, te ndá çava che ndedeváhn ihyan iyehñse, ndiyu deman che dín castigo ihyan. ⁴⁸ Ihyan che racondah vedame ye u, ne hua rihcovan ye ndudo yáhn ne, va che co ye castigo ro che cuihno iyehñse, tunoca che hua dinahn ye ndudo che ricuáhn. ⁴⁹ Tihça, te Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u ne, a ndudo che rihquentiyon ye che renté man, che rahndudó man, ndiyu dehtenduh che ri yeno mán. ⁵⁰ A devanó te che rihquentiyon Chidá ne, che cuahtenan ihyan vahchetero cuahn dama. Chemin che rahndudó nduhça che rihquentiyon ye u.

13

Dihvo vo Jesucristo ne, nano ye çah ihyan apóstol yahn ye

¹ Cuahn che a tama ro ra renda che cuanan vihco ro yudo me ne, nducote a devano Dihvo vo che a nda ro che ndaca ye iyehñse, ne nahñ ye nan Dendiohs Chida ne, chihco ro ye nduhça che ama yahino ye ihyan yahn ye. ²⁻⁴ Chundah ne, a nde menan çahn nun se chete chedave yahn Judas Iscariote, daya Simón, nduhça che ndihcue ndeh se Dihvo vo. Nducote Dihvo vo ne, a devano ye che

a mañ Dendiohs Chida ndahco ye nducuahn ved-erihquentiyon tah ye mañ, nañ ihyan min chica ye mañ, min nahñ ye mañ ne, ura che chihno cheh vino ye nduco ihyan apóstol yahn ye ne, necuan ye nañ mesa. Chehnevi ye tino tu che quenun ye, ne chetañ ye ama toalla, chacondihco ye yutorañ ye. ⁵ Namin chetañ ye cu che reñano nun ye tah ye, ne chih ye nune. Tuhme canañ reñano ye cah ihyan apóstol yahn ye, ne reñedin cuma ye nduco toalla me.

⁶ Cuahn che nda ye nañ va Simón Pedro cava che nãno ye cah ye ne, rañ ihyan min ri ye ihyan:

—Dihvé, ¿taça che ndih nãno ne cah ne?

⁷ Ndahconan Dihvo vo, ne rañ ye ri ye ihyan:

—Mañ ne, hua renehn deh conahn che tihça redín, ate adive ne, coneñ.

⁸ Ate rañ Simón Pedro ri ye Dihvo vo:

—U ne, hua nda ro che nãno ne cah.

Rañ Dihvo vo ri ye ihyan:

—Ndete che hua nãno cah ne, ametah din cuandé di vañ ihyan yahn.

⁹ Rañ Simón Pedro ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, ndete che tihça ne, conãno ne ndiyu demañ cah, te namin conãno ne tah mañ, tín mañ.

¹⁰ Ate rañ Dihvo vo ri ye ihyan:

—Ihyan che a dave ye ne, a de cah ye rendotenan che ntu. Nchuhn ne, a dave ne, andahre hua nducoyaca ne.

¹¹ Rañ ye te hua dave nducoyaca ihyan chahn, yahn che a devano ye te ama cha sañ che chi cuande se vañ ihyan chahn ndihcúe ndeh se ihyan.

¹² Chihno n̄ano Dihvo vo çah ihyan chahn ne, ndonun ye tino tu yahn ye, ne ndaconan chihnde ye n̄an mesa. Tuhme r̄ahn ye ri ye ihyan chahn:

—¿A chenahn nchuhn deh conahn che n̄anó çah ne? Çahmá có nchuhn deh conahn che tihçā n̄anó çah ne. ¹³ Nchuhn ne, renevahnecun ne u, r̄ahn ne te a u che Dihve ne m̄an, Ihyan Ricuahn yahn ne m̄an, ne cuāco che r̄ahn ne. ¹⁴ Cua cuande nchuhn. Andahre u che Dihve ne m̄an, Ihyan Ricuahn yahn ne m̄an, ate n̄anó çah ne. Tihçā quenān cuma che d̄in yahino āma t̄ama ne vih, n̄ano ne çah vih. ¹⁵ Chihcó ejemplo cuh çava che quendi ne. ¹⁶ Cuāco r̄ahn rí nchuhn te nde āma mozo hua tahque chahte vederihquentiyon yahn se che co patrón yahn se. Namin nde āma sahn che rahn ntiyon hua tahque chahte vederihquentiyon yahn se che co ihyan che redechuh ye sahn. ¹⁷ Ndete che chenahn nchuhn yahn ejemplo che chihcó yahn ne, ne dinahn ne ne, āma ndah ro yahn ne.

¹⁸ 'Che tuhçā r̄ahn ne, hua çava nducoyāca nchuhn. U ne, ndiyu che hua tumacadinó duh nduh nchuhn che tendahnún nchuhn, ate va che conahn Ndudo yahn Dendiohs che a ndirun tuhçā: “Sahn che d̄ama reh d̄ama rih se nducó ne, sahn min che d̄in t̄an se nducó.” ¹⁹ R̄ahn rí nchuhn ndudo cuh m̄an che ametah conahn, çava che cuahn che a conahn ne, cotahno ne te a u che a va çade che chí ndedeváhn ihyan iyehñse. ²⁰ Cuāco r̄ahn rí nchuhn te adecoduhno ihyan che nevahnecun ye ihyan che dechúh ihyan ne, a u renevahnecun ye. Me ihyan che renevahnecun ye u ne, renevahnecun ye Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn cuaco ye te Judas va che ndihcue ndeh se ihyan

²¹ Chihno rahn Dihvo vo chemin ne, ama chi ran ye, ne rahn cuaco ye:

—Cuaco rahn ri nchuhn te ama cha nchuhn ndihcue ndeh ne u.

²² Ihyan apóstol chahn ne, a ndere rendihchenun ye nan vih, rendedecadino ye duh yahn che rahn Dihvo vo. ²³ Ama ihyan apóstol che ama yahino Dihvo vo ihyan ne, dama va ye nduco vih. ²⁴ Din tah Simón Pedro yahn ye, cava che tumerune ye Dihvo vo duh yahn che rahn ye. ²⁵ Tuhme cuahn nda ca ye nan Dihvo vo, ne tumerune ye ihyan:

—Dihvé, ¿duh yahn che rahn ne ne?

²⁶ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Decahnda ama ndi pan, ne sahn che cah, cheh se ne, a sahn min.

Tuhme decahnda Dihvo vo ama ndi pan, ne cah ye, cheh Judas Iscariote, daya Simón. ²⁷ Ndetahno che chetah Judas pan me ne, quenun chundah chete chedave yahn se. Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cha che ndihque che din ne, codin no ndetahno.

²⁸ Nde ama ihyan che vate ye nan mesa ne, hua chenahn ye deh cuande che tihca rahn Dihvo vo ri ye Judas. ²⁹ Nducote sahn min ndi se tesorero yahn ihyan chahn ne, chemin che nahn ye ne, ndedecadino ye, te co rahn Dihvo vo nduco se che cua se dehtenduh che nahn yahn vihco, o che cah se tume ihyan chevah. ³⁰ Ura min ne, a man, ne

cuahn che chihno cheh Judas pañ me ne, quendañ vah se cuahn se.

Ama vederihquentiyon ra

³¹ Cuahn che a chuh Judas cuahn se ne, rañ Dihvo vo:

—Mañ ne, u che rinducó nducoyaça ihyan ne, nañ dehtenduh che cuahno có ne, cuhnde ro vederihquentiyon chahte yáhn. Namin cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs.

³² Nducote u che rinducó nducoyaça ihyan, cañco ró vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs ne, namin Dendiohs ne, cañco ro ye vederihquentiyon chahte yáhn, ne a nun cuahn cañco ro ye.

³³ Dayá che yahinó nchuhn, a te neve ro ra che quenán nduco ne. Nchuhn ne, nuhn ne u, ate anduhneca che ráhn nduco sañ ndinan chahn ne, tihca ráhn nduco ne mañ, te nañ che náhn ne, hua co cañ ne quenuhn ne u. ³⁴ Cañcó ama vederihquentiyon ra caña nchuhn. Chemin ne, che din yahino ama tama ne vih, nduhca che yahino mañ nchuhn. ³⁵ Ndete che din yahino ama tama ne vih ne, tumacadino nducoyaça ihyan che ritahno ne u.

Rañ Dihvo vo Jesucristo te cañma Pedro te hua rendihche ye ihyan

³⁶ Simón Pedro ne, tumerune ye Dihvo vo:

—Dihvé, ¿ti che nañ ne ne?

Ndahconan Dihvo vo, ne rañ ye ri ye ihyan:

—Nañ che náhn ne, hua co condoque u mañ, ate adiva ne, condoque u.

³⁷ Tuhme rañ Pedro ri ye ihyan:

—Dihvé, ¿dehco che hua co conducó ndih man?, te nde vá vedeyeno che cahco mendáhn u, andahre cahno ihyan u çava ne.

³⁸ Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Ndere rahn che ve vedeyeno che cahco mendahn di, çava u. Cuaco ráhn rí di te numanahn che metah cuah tuh ne, cahme ino yune te hua rendihche u.

14

Atenān che cotahno ihyan Dihvo vo Jesucristo che co cuahtenan ye nān Dendiohs Chida

¹ 'Hua ndeh ndedecadino nchuhn. Codin chahtino ne Dendiohs. Namin codin chahtino ne u. ² Vaco Chidá ne, ama va nān che cuahtenan ihyan. Ndete che hua tihçā ne, a rahn cá rí nchuhn. Cāhn cahcoyān nān che cuahtenan ne. ³ Cuahn che a cháhn chihcoyān nān che cuahtenan nchuhn ne, chí tún ndichecuá nchuhn çava che cuahtenan ne ðama nducó nān che conán. ⁴ Nchuhn ne, a devano ne ti náhn. Namin a devano ne taçā tuno ne min.

⁵ Rahn Tomás ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, nducote hua devano nuhn ti che nān ne ne, nde hua codevano nuhn taçā che co tuno nuhn min.

⁶ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—A u che retihyon yuné ihyan, a u che ricuáhn ndudo cuaco, a u che rendedeváhn ihyan. Atenān çava u che co cuahtenan ihyan nān Dendiohs Chida. ⁷ Ndete che a tumacadino nchuhn yahn vederihquentiyon che quenān cumá ne, namin

tumacadino ne duh che Chidá. Man ne, a tumacadino ne duh che Chidá, anduhneça ndete che a ndihchero ne ihyan.

⁸ Tuhme rahn Felipe ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, codin ne che co ndihchero nuhn Dendiohs Chida, ne nduco chemin ne, a cochahtino nuhn.

⁹ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye:

—Felipe, ametah ro che rinducó nchuhn, me çtaça che hua retumacatine yahn vederihquentiyon yáhn? Ihyan che rendihchero ye u ne, anduhneça ndete che rendihchero Dendiohs Chida. Ametah deh cuande che caque u che dín che ndihchero nchuhn ihyan. ¹⁰ Che tihça rahn ne, rihque ro che hua devene che u ne, rinducó Chidá, ne rinduco man ye u. Ndudo che ricuáhn nchuhn ne, ndiyu che cuande yahn man, te che cuande yahn Chidá. A ihyan min che rinduco ye u, redin ye che rinahn ntiyon yahn ye. ¹¹ Cuitahno nchuhn che u ne, rinducó Chidá, ne man ye rinduco ye u. Me ndete che hua co cotahno ne chemin che dendudo renté nduco ne ne, cuitahno ne yahn vederihno che redín. ¹² Cuaco rahn rí nchuhn te ihyan che ritahno ye u ne, namín din ye vederihno nduhça che redín, nde vederihno che tahque rahte din ye. Tihça, te u ne, náhn nan Dendiohs Chida, ¹³ ne nducuahn che caca nchuhn ihyan che cuande yáhn ne, u che Daya ye ne, dín che conahn nduco ne, cahco ró che ama chahte vederihquentiyon yahn ye. ¹⁴ U dín che conahn nduco nchuhn adecodehno che caça ne che cuande yáhn.

Rahn Dihvo vo Jesucristo che dechuh ye Vaco Ndah yahn Dendiohs

¹⁵ 'Ndete che yahino nchuhn u ne, codinahn ne che rihquentiyón. ¹⁶ Nducote va che náhn ne, cacá favor Chidá, ne dechuh ye Vaco Ndah yahn ye conduco nchuhn cuahn dama, ndaca vedechahtino yahn ne. A Vaco Ndah yahn ye redin che renahn ihyan cha che cuaco. ¹⁷ Ihyan nunde ne, hua co conduco Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan, te hua retumacadino ye vederihquentiyon yahn. Ate nchuhn ne, retumacadino ne, te rinduco Vaco ye nchuhn, ne conun nchuhn cuahn dama. ¹⁸ Hua ama yune cahcomán nchuhn, te ndaconan conducó nchuhn. ¹⁹ Cuihno neve ro ne, ametah ndaconan ndihchero ihyan iyehense u, ate nchuhn ne, tumacadino ne che quendí conducó nchuhn, ne cuahtenan ne vahchetero, te u ne, vá cava ne. ²⁰ Tuhme tumacadino ne te u ne, rinducó Chidá. Me nchuhn ne, ndichahtino ne u, ne rinducó nchuhn. ²¹ Ihyan che renahn ye, ne redinahn ye che rihquentiyón ne, rihco ro ye che yahino ye u. Chidá ne, yahino ye ihyan che yahino ye u, ne namin u ne, yahinó ihyan, ne rinducó ihyan.

²² Ama ihyan apóstol che duche ye Judas, ndiyu Judas Iscariote ne, tumerune ye Dihvo vo:

—Dihvé, ¿dehco che rahn ne che conduco ne nuhn, ne hua conduco ne ihyan iyehense ne?

²³ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan che yahino ye u ne, redinahn ye che rihquentiyón. Ihyan chahn ne, yahino Chidá ihyan man, rinduco ye ihyan man. Namin u ne, rinducó ihyan. ²⁴ Ihyan che hua yahino ye u ne, hua redinahn ye che rihquentiyón. Ndudo che ricuáhn nchuhn ne, a ndudo yahn Chidá, ihyan min che dechuh ye u, ndiyu ndudo yahn man.

25 'Rete cuandé nchuhn nducuahn ndudo che tuhchan numanahn che quenán cá nduco ne. 26 Avane ne, Vaco Ndah yahn Dendiohs, che dechuh ye che cuande yáhn, cava che nte vedechahtino nchuhn man, conan nchuhn man ne, din che conahn nchuhn nducuahn man, ntiyon yan nducuahn che te cuandé nchuhn man.

27 'Man ne, Dendiohs conduco ye nchuhn. Dín che ama ndahca cuahtenan ne, cuahte dihn chedave yahn ne, ne chemin ne, hua co din nde ama ihyan iyehñse. Hua ndeh ndedecadino nchuhn, nde huane dihya ne co. 28 A chihnevan nchuhn che ráhn rí nchuhn che náhn, ne ndaconán conducó nchuhn. Ndete che cuaco che yahino nchuhn u ne, nde tuno chi yeno ne che ráhn rí nchuhn che náhn nan Chidá, te Ihyan min ne, tahque chahte vederihquentiyon yahn ye che co u. 29 A nde man no ráhn rí nchuhn, cava che cuahn che a conahn ne, cotahno ne che a nan ihyan min che náhn.

30 'Ametah tuno ura yáhn che quendi cá te cuandé nchuhn, te a cochi nino ura che conahn che nahn chundah, sahn min che rihquentiyon se iyehñse cuh. Sahn min ne, metah nde ama vederihquentiyon yahn se nan, 31 ate cuahñecún che conahn nduhca che nahn se, cava che codevano ihyan iyehñse che yahinó Chidá, ne redinahn che rihquentiyon ye. Man ne, caco vo muhn, cuhn vo nduco nchuhn.

15

Ejemplo yahn dihyo uva

¹ 'U ne, anduhneca dihyo uva ndah. Me Chidá ne, anduhneca ihyan che redin ye cudado dihyo uva. ² Dune dihyo uva che hua ri yahn ne, rihca ye. Ate dune che ri yahn ne, rihca ndudo ye man, rene din dave ye man, cava che tahque co yahn. Anduhneca ndete che tihca redin Chidá nduco ihyan che ritahno ye u. ³ Nchuhn ne, anduhneca dihyo uva che a nedin dave, tihchan ne, yahn che a chicuáhn nchuhn. ⁴ Cuiquendi ne cochahtino ne u, ne u ne, quendi nda cuandé nchuhn. Ndete che nda riya ama dune dihyo uva ne, ametah co yahn, te ametah nda nan duto. Cuihco nchuhn cudado cava che hua cuahno co ne tihca. Ndete che hua quendi ne cochahtino ne u ne, co ne nduhca dune dihyo uva che a metah ri ndute yahn, yahn che ametah nda nan duto.

⁵ 'U ne, anduhneca duto dihyo uva. Me nchuhn ne, anduhneca dune. Nchuhn che nda cuandé nchuhn, ne ndete che quendi ne cochahtino ne u ne, co ne nduhca dune dihyo uva che ama ri yahn. Ate che tin deman nchuhn ne, hua dehva co din ne, te hua ndichahtino ne u. ⁶ Duh nchuhn che hua cochahtino ne u ne, cuacondah vedame nchuhn, co ne nduhca ama dune dihyo uva che a ntah. Dune chemin chan ne, retih, ne rene din dama ihyan rihquiyahn ye.

⁷ 'Ndete che quendi nchuhn cochahtino ne u man, quendi ne dinahn ne che a chicuáhn nchuhn man ne, cuica ne deh che nahn ne, ne conahn nduco ne. ⁸ Chidá ne, riquendah yavenan ye cuahn che ama ndahca redin nchuhn ntiyon. Nduco tihca ne, rihco ro ne che numa cuaco rinduco ne u. ⁹ Nduhca che yahino Chidá u ne,

tihcā yahinó nchuhn. Cuiquendi ne, cochahtino ne u, ne quendí din yahinó nchuhn. ¹⁰ U ne, redináhn vederihquentiyon yahn Chidá, ne cuahn dama yahino ye u. Namin nchuhn ne, ndete che dinahn ne che rihquentiyón ne, quendí din yahinó nchuhn.

¹¹ Tihcā ricuáhn nchuhn cava che ama co yeno ne nduhcā che yeno mán. ¹² Vederihquentiyon yáhn cava nchuhn ne, che din yahino ama tama ne vih nduhcā che yahino mán nchuhn. ¹³ Vedeyahino che tahque chahte che co cuahtenan cuma ihyan ne, che cahco mendahn ye ihyan coh ye, ndedevahn ye amigo yahn ye. ¹⁴ Nchuhn ne, amigo yáhn nchuhn, ndete che dinahn ne che rihquentiyón nchuhn. ¹⁵ Ihyan ne, hua renecah cuande ye mozo yahn ye dehtenduh che redin ye. Ate nchuhn ne, amigo yáhn nchuhn. Hua rinó nchuhn nduhcā mozo yáhn, ne chemin che chicuáhn nchuhn nducuahn che te cuande Chidá u. ¹⁶ Ndiyu nchuhn che tendahnun ne u. A mán che tendahnún nchuhn, ne chihquentiyón nchuhn che din ne ntiyon yáhn, ntiyon min che cochihve numacuahn ro. Nduco tihcā ne, din Chidá che conahn nduco ne, nducuahn che caca ne ihyan che cuande yáhn. ¹⁷ Man ne, ndaconan rihquentiyón nchuhn che din yahino ama tama ne vih.

Ihyan iyehnse ne, rendihche tan ye Dihvo vo Jesucristo man, ihyan yahn ye man

¹⁸ Nchuhn ne, a devano ne che din tan ihyan iyehnse nducó. Chemin che nde hua cahñ ino ne cuahn che din tan ye nduco ne. ¹⁹ Nchuhn ne, hua dama ri ne nduco ihyan nunde. Chemin

che hua yahino ye nchuhn nduhc̄a che yahino ye combiero yahn ye. U ne, a tendahnún nchuhn v̄an ye, ne redin t̄an ye nduco ne, yahn che ametah dama ri ne nduco ye. ²⁰ Cuenec̄ahco nchuhn ndudo che a ráhn rí nchuhn tuhc̄a: “Nde ama mozo yahn ihyan ne, hua tahque yudo se che co m̄an ye.” Ihyan che redin t̄an ye nducó ne, namin din t̄an ye nduco nchuhn. Me ihyan che redinahn ye yahn ndudo che ricuáhn ne, namin nevah necun ye ndudo che cacuahn nchuhn. ²¹ Va che chuhrihn nchuhn nducuahn vedetan yahn ihyan, yahn che rinduco ne u. Din t̄an ye nduco ne, te hua rendihche ye Chidá, ihyan min che dechuh ye u.

²² 'Nducote ndá, chicuáhn ihyan, ne hua chitahno ye ne, chemin che tahque chihta nunde yahn ye, nde nan che c̄ahma ye metah. ²³ Ihyan che hua ri rendihche ye u ne, namin hua ri rendihche ye Chidá. ²⁴ Vederihno che nde ama ihyan hua nedin ye ne, dín v̄an ye, ate nde nduco nduh ne, rendihche t̄an ye u m̄an, rendihche t̄an ye Chidá m̄an, ne chemin che nde tahque chihta nunde yahn ye. ²⁵ Tihc̄a va che co c̄ava che conahn ndudo yahn Dendiohs che a ndirun tuhc̄a: “Andahre nde ama nunde yáhn metah, ate din t̄an ihyan nducó.”

²⁶ 'A Vaco Ndah yahn Dendiohs che rete vedechahtino nchuhn m̄an, che rete duto ndudo yahn ndudo ndah yahn ye m̄an. Dechúh, ne cuahn che nda ne, te duto ndudo yahn ndudo yáhn. ²⁷ Namin nchuhn ne, c̄ah ne duto ndudo yahn ndudo yáhn, te chinduco ne u nde ro che canan ntiyon yáhn.

16

¹ 'Rete cuandé nchuhn yahn dehtenduh che cuahno co ne, cava che hua ndaca dama ne. ² Sahn tan chahn ne, ndetendah se nchuhn chete yaco, ne nda ura che adecoduhno sahn che cahno se nchuhn ne, nde tuno ndedecadino se che a ntiyon yahn Dendiohs che redin se. ³ Tihca din se, te hua rendihche se Chida man, u man. ⁴ Cuahn che nda ura che conahn nduco nchuhn tihca ne, cuenecahco ne te a rahn ri nchuhn.

Vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs

'Ro menan ne, hua te cuandé nchuhn yahn ndudo cuh, yahn che quenán cá muhn iyehnse nduco ne. ⁵ Ate man ne, nahn nan Ihyán che dechuh ye u, ne nde ama nchuhn hua retumarune ne u ti che nahn. ⁶ Tahque ndah ne, ama chi ran ne che tihca rahn nduco ne. ⁷ Rahn cuacó ri nchuhn te tahque ndah cava ne che nahn, te atenan nduco tihca co dechuh Vaco Ndah Yahn Dendiohs, nte vedechahtino nchuhn. ⁸ Cuahn che nda ne, din che conahn ihyán che chendihco ye nunde man, din che conahn ye che runecade u man, din che conahn ye che Dendiohs ne, techecade ye yahn ye, din ye castigo ihyán man. ⁹ Conahn ye che chendihco ye nunde yahn che hua ritahno ye u. ¹⁰ Conahn ye che runecade u, te nahn nan Chida, ndaca van nchuhn. ¹¹ Conahn ye che Dendiohs ne, techecade ye yahn ye, din ye castigo ihyán, te chundah, sahn min che quenán cuma se vederihquentiyon muhn iyehnse ne, a techecade ye yahn se, ne va che din ye castigo sahn.

¹² 'Ama va ca ndudo che cacuáhn nchuhn ate meniyon ne, hua tuno vederendedecadino yahn ne che conahn ne. ¹³ A Vaco Ndah yahn Dendiohs che recah duto ndudo yahn ndudo ndah yahn ye. Cuahn che nda ne, te cuande nchuhn yahn ndudo min. Ndiyu tin deman che tihca din, te a Dendiohs che rihquentiyon che tihca din. Namin te cuande nchuhn nde yahn dehtenduh che coman cochi che co. ¹⁴ Ndeva yavenan, te a vederihquentiyon yahn che te cuande nchuhn. ¹⁵ Tihca, te nducuahn vederihquentiyon yahn Chida ne, va tah. Chemin che rahn che Vaco Ndah yahn ye ne, a vederihquentiyon yahn che te cuande nchuhn.

Ihyan apóstol ne, co ran ye, ate adiva ne, cuavi vederan yahn ye, ne co yeno ye

¹⁶ 'A tah ra che quenán nduco nchuhn, te nahn nan Dendiohs Chida. Ate adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero ne u.

¹⁷ Tuhme retumerune vih nahn ihyan apóstol chahn van man ye nduco vih:

—Rahn ye che cuihno neve ro ne, ametah ndihchero vo ihyan man, che adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero vo ihyan man, che a nahn ye nan Dendiohs Chida man. ¿Dehra conahn ne?

¹⁸ ¿Dehra conahn che rahn ye che cuihno neve ro me ne? Hua renahn vo deh conahn che tihca rahn ye.

¹⁹ Dihvo vo ne, checadino che hua chenahn ihyan chahn, ne nahn tumerune ye ihyan. Tuhme rahn ye ri ye ihyan:

—U ne, rahn ri nchuhn che cuihno neve ro ne, ametah ndihchero ne u, ne adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero ne u. ¿A yahn chemin che

ama retumerune vih ne ne? ²⁰ Cuaco ráhn rí nchuhn che ama co ndache ne, nde ama cuaco ne. Numanahn min ne, ihyan nunde ne, ama co yeno ye. Ate cuavi vederan yahn ne, ne co yeno ne. ²¹ Ama ndahta, cuahn che a nda ura yahn te che cuacoyahn te ne, ri ran te, yahn che ra yah chete te. Ate cuahn che a chacoyahn te decuah yahn te ne, nde metah renecahco te yahn vedeyah me, yahn che ama yeno te che a va decuah yahn te. ²² Nduhca vederan min che hua rengu ne, tihca vederan yahn nchuhn, te cuahn che ndaconan conducó nchuhn ne, ama co yeno ne, nde hua duhva co din che co ran ne.

²³ 'Nda ro min ne, nde ama nan dehtenduh ametah ndotenan che caca ne u che te cuandé nchuhn. Cuaco ráhn rí nchuhn te nducuah dehtenduh che nahn ne ne, co caca ne Chidá che cuande yahn, ne din ye che conahn nduco ne. ²⁴ Nde meniyon ne, nde ama nan dehtenduh hua rica nchuhn Ihyan che cuande yahn. Man ne, cuica ne nducuah dehtenduh che nahn ne, ne din ye che conahn nduco ne, cava che ama co yeno ne.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndahco ndiya ye ihyan nunde

²⁵ Ricuahn nchuhn deman nduco ejemplo, ate nda ro che ametah cacuahn nchuhn nduco ejemplo, te tahque ndah ne, cahma cuacó có nchuhn yahn vederihquentiyon yahn Chidá. ²⁶ Ro min ne, nducuah dehtenduh che caca ne Dendiohs Chida che cuande yahn ne, metah ndotenan che u cacá favor ihyan che conahn nduco ne, ²⁷ te yahino ye nchuhn, ne man ye din ye che conahn

nduco ne. Yahino ye nchuhn yahn che yahino ne u mañ, yahn che ritahno ne che mañ ye dechuh ye u mañ. ²⁸ U ne, chicá ñañ Dendiohs Chida, ndá muhn iyehñse. Mañ ne, a nun ndacá muhn, ne ñahn tún ñañ ye.

²⁹ Tuhme rañh ihyan apóstol yahn ye ri ye ihyan:

—Mañ che cuaco ne, rañh cuaco ne nduco nuhn. Ametañ nduco ejemplo rete cuande ne. ³⁰ A ndero ndi che devano ne nducuahn dehtenduh nde hua rendotenan che caça ihyan ndih che cañ cuande ne ihyan. Chemin che ritahno nuhn che Dendiohs dechuh ye ndih.

³¹ Rañh Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Mañ ne, a ritahno nchuhn u numa ino ne.

³² Ate a cochi nino ura che caño ne, cañ muhn cañ min ne, cañcomañ ne u. Ate hua demañ, te nduco Dendiohs Chida u. ³³ Nducuahn dehtenduh chemin chan ne, rete cuandé nchuhn caça che cochahtino ne u, ne cuahte dihn chedave yahn ne. Cuedevano ne te va che chuhrihn ne, din tañ ihyan nunde nduco ne, ate hua dehva rañco ne, te va che ndaño ndiyá chundah nduco ihyan yahn se.

17

Dihvo vo Jesucristo ne, covah ye cava ihyan apóstol yahn ye

¹ Chihno che tihca rañh Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye ne, chenihyon ñañ ye ñañ ro, ne covah ye tuhca:

—Chidá, nda nino ura che va che chuhríhn. Cuendeva ne yavenán caça che namin u ne, ndevá

yavenan ne. ² Tihca, te ndih ne, chihco ne vederihquentiyon tãh che cahcantiyón nducoyaca ihyan iyehñse man, che ndedeváhn nducoyaca ihyan che tendahnun ne che cotahno ye u, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro man. ³ Atenan ndih che Dendiohs, ne ihyan che nevahñecun ye ndih man, u che dechuh ne man ne, atenan ihyan chahn che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁴ 'U ne, ndevá yavenan ne muhn iyehñse. Namin dináhn ntiyon che chihquentiyon ne che dín. ⁵ Chidá, man ne, cuendeva ne u, ne codin ne che cuhnde ro vederihquentiyon yuhn vo nduhca ro menan cuahn che metah cuhnde iyehñse.

⁶ 'Ihyan che tendahnun ne van ihyan nunde cava che cotahno ye u ne, a cah cuandé ihyan che Dendiohs ndih. Ihyan chahn ne, ihyan yahn ne, ne din ne che chitahno ye u, nevahñecun ye ndudo ndah yahn ne. ⁷ Man ne, a devano ye te nducuahn vederihquentiyon che quenán cumá ne, a ndih te ne u. ⁸ Chicuéahn ihyan ndudo yahn ne che ndahco ne tãh, ne nevahñecun ye. A checadino ndah ye, ne chitahno ye che a man ne dechuh ne u.

⁹ Ricá ndih cava ihyan chuñ che tendahnun ne che cotahno ye u, te ihyan yahn ne ihyan. Ndiyu cava ihyan nunde che ricá. ¹⁰ Nducoyaca ihyan yáhn ne, yahn ne ihyan. Namin nducoyaca ihyan yahn ne ne, yáhn ihyan, ne a cava ihyan chahn che ndeva ihyan yavenán.

¹¹ 'U ne, ndacá muhn iyehñse, ne nchí cava che conán nduco ne. Ate ihyan chuñ ne, cuahtenan ca ye iyehñse. Chidá che va ne vahchetero, numacuahn vederihquentiyon yahn ne, codin ne

cuḁaḁo ihyān che tendāhnun ne che cotahno ye u, cava che āma ndudo co no ye nduhcā uvo. ¹² Numanahn che quenan muhn iyehense nduco ihyān chuhn che tendāhnun ne che cotahno ye u ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ne, dīn cuḁaḁo ihyān. Hua chinda nde āma ye, atenan āma sahn che a ndinda se, cava che conahn nduhcā che a ndirun nan Ndudo yahn ne.

¹³ 'Man ne, nchī nan ne. Ate numanahn che quenan cá muhn ihyense ne, tihcā ricá ndih cava che co yeno ihyān chuhn, nduhcā che yeno man. ¹⁴ Chicuāhn ndudo yahn ne ihyān chuhn, ne ihyān nunde ne, rendihche tan ye ihyān yahn che ametah ḁama ri ye nduco ye, nduhcā che u ne, hua ḁama rí nduco ihyān nunde. ¹⁵ Ricá ndih cava ihyān chuhn. Ndiyu cava che ndetahno ndeva ne ihyān, ate che ndedevahn ne ihyān taḁ chundah. ¹⁶ Nduhcā che ndiyu ihyān nunde u ne, namin ihyān chuhn ne, ametah ḁama ri ye nduco ihyān nunde. ¹⁷ Numacuahn vederihquentiyon yahn Ndudo yahn ne, Ndudo min che redin che renahn ihyān cha che cuāco ne, cuihco vih ne ihyān chuhn cava man ne. ¹⁸ Nduhcā che te ne ntiyon u, dechuh ne u van ihyān nunde ne, tihcā cáh ntiyon ihyān chuhn, dechuh ihyān van ihyān nunde. ¹⁹ A cava ihyān chuhn che cahco mendāhn u cóh, cava che cotahno ye ndudo ndah yahn ne, ne runecade cuahtenan ye.

²⁰ 'Ricá ndih, ndiyu deman cava ihyān chuhn, te namin cava ihyān che cotahno ye u adivē, yahn che cahnevan ye ndudo che cuahndudo ihyān chuhn. ²¹ Chidá, nduhcā u nduco ne ne, āma no vederendedecadino yuhn vo ne, ricá ndih

che din ne che ama ndudo no co nducoyaca ye, cochahtino ye uvo. Nahn che ama ndudo no co nducoyaca ye, cava che cotahno ihyan iyehñse che ndih dechuh ne u. ²² Vederihquentiyon che te ne u ne, namin cah ihyan chuhn, cava che ama ndudo no co ye, nduhca che u nduco ndih ne, ama no vederendedecadino yuhn vo. ²³ Ndiñ ne, rinduco ne u, ne u ne, rinducó ihyan chuhn, cava che ama ndudo no co ye. Nduco tihca ne, tumacadino ihyan nunde che dechuh ne u man, yahino ne ihyan chuhn nduhca che yahino ne u man.

²⁴ 'Chidá, ihyan chuhn che tendahnun ne cava che co nduco ye u ne, náhn che cuahtenan ye nducó nan che conán, cava che tumacadino ye yahn vederihquentiyon che numacuahn vedeyahino yahn ne ndahco ne táh nde ro che metah cuhnde iyehñse. ²⁵ Chidá che va ne vahchetero, ihyan nunde ne, hua rendihche ye ndih, ate u ne, rendihché ndih. Me ihyan chuhn ne, a devano ye che ndih dechuh ne u. ²⁶ A cah cuandé ihyan chuhn yahn vederihquentiyon yahn ne, ne conduco cá ihyan, quendí cah cuandé ihyan, cava che, nduhca che yahino ne u ne, tihca din yahino ne ihyan.

18

Din se preso Dihvo vo Jesucristo

¹ Chihno rahn Dihvo vo dehtenduh che tuhchan ne, chica ye min nduco ihyan apóstol yahn ye, cuahn ye tama lado viche ama ya che duche Cedrón. Ama cuan min ne, va yahn ndata, ne min chenda ye nduco vih. ² Judas, sahn min che a rihco

cade se che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, namin a rendihche se min, te ama ndeh yune chahn Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye. ³ Nducote a rendihche se min ne, hua chi vahche yahn se, ne chahn cuaco no se nan che quenun Dihvo vo. Nduco se ama yahn sandado man, policia yahn yaco man, che dechuh chidocuyan ndinan nduco sahn fariseo. Sandado chahn man, policia man ne, nda se espada man, linterna man. Cuahn che a nda nino sahn chahn ne, ⁴ nducote a devano Dihvo vo nducuahn che va che cuahno co ye ne, quendaḥ ye van ihyan apóstol yahn ye ne, tumerune ye sahn:

—¿Duh rinuhn nchuhn ne?

⁵ Ndahconan sahn chahn, ne rahn se ri se ihyan:

—Jesús yahn yan Nazaret, rinuhn nuhn.

Rahn ye ri ye sahn:

—A u che rahn nduco nchuhn.

Judas, sahn min che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, min quenun se van sahn chahn. ⁶ Cuahn che rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn che a ihyan min che rinuhn se ne, chica dama nducoyaca se, ne chera se nde ndiyahn. ⁷ Tuhme ndaconan tumerune Dihvo vo sahn:

—¿Duh rinuhn nchuhn ne?

Rahn se ri se ihyan:

—Jesús yahn yan Nazaret rinuhn nuhn.

⁸ Rahn ye ri ye sahn:

—A rahn ri nchuhn te a u che rahn nduco ne. Nducote u che rinuhn ne ne, cuahnecon ne che nahñ ihyan chuhn.

⁹ Tihca chi cava che conahn nduhca che rahñ man Dihvo vo tuhca: “Ihyan che tendahnun Den-diohs Chida cava che conduco ye u ne, hua chinda nde ama ye.” ¹⁰ Simón Pedro ne, nda ye ama espada. Ndetendah ye, ne chahn ye ama sahn decahya yahn chidocuyan che tahque ndinan che duche se Malco, ne chacondah ye revan se lado tah cuaco se. ¹¹ Ate rahñ Dihvo vo ri ye Pedro:

—Cuentihyen ndah espada tih chete vaco. Va che chuhrihn nducuahn che a ndihco cade Den-diohs Chida.

Quenda se Dihvo vo Jesucristo nan chidocuyan che tahque ndinan

¹² Sandado chahn nduco sahn ndinan yahn se man, sahn policia yahn vaco man ne, chi ihyo se Dihvo vo, din se preso ihyan. ¹³ Quenda se ihyan ndevaco Anás, inchahn ndico Caifás, chidocuyan che tahque ndinan ye nduyo min. ¹⁴ Caifás ne, a ihyan min che rahñ ye ri ye sahn ndinan yahn nación yahn Israel, che tahque ndahca che ama no ihyan coh ye cava nducoyaca ihyan nación yahn ye.

Pedro ne, rahñ ye te hua rendihche ye Dihvo vo Jesucristo

¹⁵ Simón Pedro nduco tama ihyan apóstol ne, cuahn ye diyahn diyahn cuahn nan cuahn Dihvo vo. Ihyan apóstol che tama me ne, a rendihche chidocuyan ndinan me ihyan, ne chemin che chi chenda ye ura che nda Dihvo vo, quenun ye nan che ri chevah vaco chidocuyan ndinan me. ¹⁶ Ate Pedro ne, chandi ye cuahn chevah me. Tuhme quendah ihyan apóstol che tama me, ne yahve ye

tahn che redin cudado chendevah me, ne quenda ye Pedro cuahn chete me. ¹⁷ Tahn che redin cudado chendevah me ne, tumerume te Pedro:

—¿A ndiyu nduco di rindoque ihyan cah ne?

Ndahconan Pedro ne, rahn ye ri ye tahn:

—Hua. Hua rinducó ihyan.

¹⁸ Nducote ama iche vino min ne, sahn decahya yahn chidocuyan man, sahn policia man, ndihco se ama vacoyahn, ne vatendi se rech ihno se sahn. Namin Pedro ne, nduco ye sahn chahn, nti ye chihto vacoyahn me, rech ihno ye ihyan.

Chihnde cade yahn Dihvo vo Jesucristo nan chidocuyan che tahque ndinan

¹⁹ Chicarune chidocuyan che tahque ndinan me Dihvo vo, duh nduh ihyan che rinduco ye ihyan man, deh che ricuahn ye man. ²⁰ Rahn Dihvo vo ri ye chidocuyan me:

—U ne, cuahn dama chicuahn van nducoyaca ihyan, chete yaco chahte man, yaco cahya man, nan che rendo dama nducoyaca ihyan naci6n yahn Israel. Dehve chicuahn cuahn man cuahn ndeh. ²¹ Ndotenan che u cacarune ne ne, cuicarune ne ihyan che chicuahn. Ihyan chahn cahma ye co ye ndih deh che chicuahn ihyan.

²² Cuahn che tihca rahn Dihvo ne, chahn ama sahn policia yahn yaco vaconan ye, ne rahn se ri se ihyan:

—¿Dehco che tihca ndahconen yahn chidocuyan ndinan?

²³ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndete che hua tihca che rahn ne, cahme ti quenan che hua ndahca rahn. Ate ndete che ndahca rahn ne, hua ndahca din che chehn u.

²⁴ Tuhme ndedechuh Anás Dihvo vo, nchiche ihyo ye, tah Caifás, chidocuyan che tahque ndinan.

Ndaconan rahn Pedro che hua rendihche ye Dihvo vo Jesucristo

²⁵ Numanahn min ne, nti Pedro recah ihno ye ihyan chihto vacoyahn, ne tumerune sahn che chenun min ihyan:

—¿A ndiyu nduco di rindoque ihyan cah ne?

Ndahconan Pedro yahn se:

—Hua. Hua rinducó ihyan.

²⁶ Tuhme ama sahn decahya yahn chidocuyan che tahque ndinan, sahn vih sahn che chaondah Pedro revan me ne, rahn se ri se Pedro:

—¿Taca hua?, te u ne, ndihcheró di nduco ye min van yahn ndata me.

²⁷ Ndaconan rahn Pedro che hua rendihche ye Dihvo vo, ne ura min cah tuh.

Quenda se Dihvo vo Jesucristo nan Pilato

²⁸ Tuhme quenda sahn ndinan chahn Dihvo vo, chica se vaco Caifás, ne nda se nduco ye nan palacio yahn gobernador. Ura min ne, a chi dave. Sahn chahn ne, hua chenda se chete palacio me, te rahco se te cahnda yahn se, ne hua co conduco se, ro yudo me. ²⁹ Nducote hua chenda se ne, quendah Pilato, ne tumerune se sahn:

—¿Deh yahn che rica nunde nchuhn yahn ihyan cuh ne?

³⁰ Ndahconan sahn chahn, ne rahn se:

—A che a duhtuno ihyan sahn tih, ne chemin che checu nuhn sahn tah ne.

³¹ Tuhme rahn Pilato ri se sahn chahn:

—Cuiquenda nchuhn ihyan, cotechecade man ne yahn ye nduhca che rihquentiyon ley yahn ne.

Ndahconan sahn chahn, ne rahn se:

—Ate nuhn ihyan naci3n yahn Israel ne, metah vederihquentiyon yahn nuhn cava che cahno nuhn ihyan.

³² Nduco tihca ne, canan chinahn che rahn Dihvo vo nduhca che va che cahno se ihyan.

³³ Ndaconan ndonda Pilato chete palacio, ne cah se Dihvo vo, tumerune se ihyan:

—¿A ndih che Rey yahn ihyan naci3n yahn Israel ne?

³⁴ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—¿A che rendedecadine man che tihca re-tumerone, o a ihyan rahn ye ri ye di ne?

³⁵ Ndahconan Pilato, ne rahn se:

—U ne, ndiyu ihyan naci3n yahn Israel u. Sahn naci3n yahn ne man, chidocuyan ndinan man, checu se ndih tah. ¿Deh din ne ne?

³⁶ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndiyu iyehense cuh che rihquentiy3n. Chemin che ihyan che rinduco ye u ne, hua cuhn ye cava che ndedevahn ye u tah sahn sih.

³⁷ Rahn Pilato ri se ihyan:

—¿A Rey ndih tuhme ne?

Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Rey u, nduhca che rahn. U ne, nda iyehense cuh, chihndeyan, cava che cuahndud3 ndudo cuaco. Nducoyaca ihyan che renevahnecun ye ndudo cuaco ne, rihcovan ye che rahndud3.

³⁸ Raĥn Pilato ri se ihyan:

—¿Deh ndudo cuāco che tihca raĥn ne yahn ne?

Chihco caċde se che caĥno se Dihvo vo Jesucristo

Chihno raĥn Pilato chemin ne, quendaĥ se tama yune, ne raĥn se ri se saĥn ndinaĥ chahn:

—Ihyan cuĥ ne, nde ama nunde yahn ye metah.

³⁹ Nchuhn ne, va costumbre yahn ne che ntaĥté adecoduhno preso che nahn ne vihco ro yudo. ¿A nahn ne che ntaĥté ihyan cuĥ che Rey yahn ne ne?

⁴⁰ Tuhme ndaconan cah saĥn chahn:

—¡Saĥn tih ne, hua! ¡Cuentaĥte ne Barrabás!

Me Barrabás ne, ama saĥn duco.

19

¹ Tuhme chihquentiyon Pilato che chahn sandado Dihvo vo. ² Sandado chahn ne, dendah se ama corona yaĥ, tihyon se tin Dihvo vo, ne tihyon se ama tino morado ihyan, nduhca tino che rahtenun rey. ³ Chihno min ne, ndo dama se naĥ ye, ne redin ca se che rendeva se yavenaĥ ye. Rah se:

—¡Ndeva vo yavenaĥ Rey yahn ihyan naci6n yahn Israel!

Namin chahn se vaconan ye.

⁴ Quendaĥ tun Pilato, ne raĥn se ri se saĥn ndinaĥ chahn:

—Conċihche nchuhn. Ndetendaĥ ihyan meniyan caĥa che codevano ne te metah nde ama nunde yahn ye.

⁵ Quendaĥ Dihvo vo, quenun tin ye corona yaĥ me maĥ, quenun ye tino morado me maĥ. Tuhme raĥn Pilato ri se saĥn chahn:

—¡Nga ye! ¡Conċihchero nchuhn ihyan!

⁶ Cuahn che ndihchero chidocuyan ndinan chahn man, sahn policia man, Dihvo vo ne, nu-macuahn vedetan cah se:

—¡Cuaconahn yah ne sahn! ¡Cuaconahn yah ne sahn!

Rahn Pilato ri se sahn:

—Cuiquenda man nchuhn ihyan, cuaconahn yah ne ihyan, te u ne, a techecade yahn ye, ne a devano te metah nde ama nunde yahn ye.

⁷ Ndahconan sahn chahn, ne rahn se ri se Pilato:

—Sahn tih ne, va che coh se, te tihca rihquentiyon ley yahn nuhn yahn che rahn se che Daya Dendiohs sahn.

⁸ Cuahn chihnevan Pilato che tihca rahn sahn chahn ne, nde tahque dihya se chi. ⁹ Ndaconan ndonda se chete palacio yahn se, ne tumerune se Dihvo vo:

—¿Ti yan vaco ne ne?

Ate Dihvo vo ne, nde hua ndahconan ye yahn se.

¹⁰ Tuhme rahn se ri se ihyan:

—¿Dehco che hua rendahconan ne yahn? ¿A hua devano ne te va vederihquentiyon yahn? Co ndahco libre ndih ndete che nahn. Namin co cahcantiyon che conan yah ne.

¹¹ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn:

—Nde ama vederihquentiyon, hua co conan come nan, ndete che Dendiohs hua te ye di. Chemin che sahn che checu se u tah ne, tahque chendihco se nunde che co di.

¹² A nde ura min rinuhn ino Pilato taca co ndahco se libre Dihvo vo, ate sahn ndinan chahn ne, cah se yahn se:

—Ndete che ndahco ne libre sahn tih ne, ¡hua amigo yahn ne emperador ndih!, te adecoduhno

ihyan che nahn co ye rey ne, redin vahche ye yahn ye.

¹³ Cuahn che chihnevan Pilato che tihca rahn sahn chahn ne, chihquentiyon se che ndiquenda Dihvo vo, ne chihnde se nan che retechecade se, nan che duche Gabata che devaco hebreo, che conahn tuhca: “Nan Che Chenun Tu.” ¹⁴ Ura min ne, ri tenduh nan mahh yahn, ne a tama ro me che ro yudo. Tuhme rahn Pilato ri se sahn ndinan chahn:

—¡Nga Rey yahn nchuhn!

¹⁵ Ate sahn chahn ne, rah se:

—¡Cuedecuihno ne sahn! ¡Cuedecuihno ne sahn!
¡Cuaconahn yah ne sahn!

Rahn Pilato ri se sahn chahn:

—¿Taca che cuaconahn yah Rey yahn ne?

Ate sahn chicocuyan ndinan chahn ne, ndahconan se, ne rahn se ri se Pilato:

—Nuhn ne, atenan emperador che rey yahn nuhn.

¹⁶ Nduco ndudo che tihca rahn se ne, ndahco Pilato Dihvo vo tah se cava che conan yah ye, ne quenda se ihyan.

Chaconahn yah se Dihvo vo Jesuchristo

¹⁷ Quenda se Dihvo vo, ne quenda ye cruz nan che va che conan yah ye, cuahn ye ama cuan nan che duche Cuete Ine Tin Tenahn, ne che devaco hebreo ne, duche Gólgota. ¹⁸ Min chaconahn yah se Dihvo vo dama nduco o se, ama se ama ama lado chihto nan ye. ¹⁹ Dirun Pilato ama letrero, ne chihquentiyon se che quenán tin cruz. Ndirun tuhca: “Ihyan cuh che Jesús yahn yan Nazaret, Rey yahn ihyan nación yahn Israel.” ²⁰ Ama yahh

sahn nación yahn Israel ndihchenan se che tihça ndirun, te nan che chaconahn yah se Dihvo vo ne, nino viyan me. Letrero me ne, ndirun devaco hebreo man, griego man, latin man.

²¹ Chidocuyan ndinan chahn ne, rahn se ri se Pilato:

—Hua ndahça che dirun ne “Rey yahn ihyan nación yahn Israel.” Tahque ndah ne, codirun ne “Ihyan cuh ne, rahn ye che man ye che Rey yahn ihyan nación yahn Israel.”

²² Ate Pilato ne, rahn se ri se sahn:

—Che dirún ne, a tihça conan, ametah ndahcorún.

²³ Cuahn che a chihno chaconahn yah sandado chahn Dihvo vo ne, cahn man se tino yahn ye van cun se. Namin chetah se cahteca tu yahn ye, ne nducote chemin ne, hua ntahyon te ndiya ne, ²⁴⁻²⁵ chemin che rahn se nduco vih:

—Tahque ndah ne, hua ndeh vo, ne tendah vo suerte yuhn vo cava che cadino vo cha uvo che quendah yuhn vo che co yuhn vo.

Tihça din se, ne chinahn nduhça che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhça: “Cahn man se tino yahn nduco vih, ne tendah se suerte cha sahn quendah yahn se che co yahn se tino tu yahn.”

Chihto cruz nan che quenan yah Dihvo vo ne, nti chaco ye man, coh chaco ye María, ndahta yahn Cleofas man, María yahn yan Magdala man.

²⁶ Cuahn che ndihchero Dihvo vo chaco ye man, ama ihyan apóstol, ihyan min che ama din yahino ye man, che vatendi ye min ne, rahn ye ri ye chaco ye:

—Chacó, nga daya ne, nti se tan.

²⁷ Namin rahn ye ri ye ihyan apóstol me:

—Nga cheque, nti ye tan.

Nde ro min ndeva ihyan apóstol min chaco Dihvo vo ndevaco ye.

Chih Dihvo vo Jesucristo

²⁸ Chihno min ne, nducote a devano Dihvo vo che a chinahn nducuhn ne, cava che conan conahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs ne, rahn ye:

—Yaca rí.

²⁹ Va ama jarro min ndito vino. Tuhme chaconahn sahn chahn ama esponja tin ama nduco che duche hisopo, ne decahnda se esponja me nduco vino me, chaconahn se chende Dihvo vo.

³⁰ Tihve ye vino me, ne rahn ye:

—Man ne, a chinahn nducuhn.

Tuhme chendih ye, ne chih ye.

Ama sandado ne, terun se lanza ticua Dihvo vo Jesucristo

³¹ A tama ro me che vihco ro yudo, ne chemin che hua nahn chidocuyan ndinan chahn che cuahtendihco tenahn nan cruz ro che rahtetuhno ihyan, te ama yudo ro min. Chemin che chica se Pilato che dechuh se sandado che cahn se, ndeh se ine dihma ihyan che chenan yah chahn, ne ndedevah se ihyan. ³² Tuhme tahve Pilato sandado, chahn se, ndeh se ine dihma ama sahn che quenan yah chihto nan Dihvo vo. Chihno min ne, ndeh se ine dihma sahn che tama me.

³³ Me cuahn che chahn nda se nan che quenan yah Dihvo vo ne, ndihchero se che a ndih ye. Chemin che ametah ndeh se ine dihma ye.

³⁴ Ate nde nduco nduh ne, çah ama sandado lanza ticua ye nino van chete ye, ne quendañ yun mañ, nune mañ. ³⁵ U che dirún çaça cuh ne, cuäco ndudo che dirún, te mañ ndihcheró che tihça chi. Dirún yahn çaça che namin nchuhn ne, cotahno ne. ³⁶ Tihça चाहno chi Dihvo vo çaça che conahn nduhça che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhça: “Hua ndeh se nde ama ine yahn ye.” ³⁷ Namin chinahn nduhça che a ndirun tama cuan nan Ndudo yahn Dendiohs tuhça: “Cuaht-endi se, ndihchero se ihyan che çah se lanza.”

Quenun Dihvo vo Jesucristo chete yayan

³⁸ Chihno min ne, ama ihyan yan Arimatea che duche ye José, che chitahno ye Dihvo vo cuahn ndeh yahn che vah ye chidocuyan ndinan chahn ne, chica ye Pilato çaça che çah yune se che ndedevah ye Dihvo vo, quenda ye ihyan, cuhche ye ihyan. Çah yune Pilato, ne chahn José quenda ye Dihvo vo. ³⁹ Nicodemo, ihyan min che chahn ye vino chendihchero ye Dihvo vo ne, namin chahn ye nduco José, ne quenda ye ndico ndiche kilo nunedan che ndindah nduco mirra mañ, áloes mañ. ⁴⁰ Ndedevah ihyan chahn Dihvo vo, ne chacotahme ye nunedan me tino, चाहcotuma ye Dihvo vo nduhça costumbre yahn ihyan nación yahn Israel che rihche ye tenahn. ⁴¹ Nino nan che nahn yah se Dihvo vo ne, va ama cuan nan che va yahn ndata. Min va ama yayan ra nan che nde ama tenahn metah conun ye. ⁴² Min chaconuhn ihyan chahn Dihvo vo yahn che nino ri, te a cuanan ro che rahtetuhno ihyan.

20

Ntuche Dihvo vo Jesucristo van tenahn

¹ Ro che ndeva ndate ne, chahn María yahn yan Magdala vateyan dahca, nan yayan nan che quenun Dihvo vo, ne cuahn che nda ye ne, a ndavi tu chahno che ndechendih chende yayan me. ² Tuhme conahn ye rano ye nan che quenun Simón Pedro nduco tama ihyan apóstol, ihyan min che ama din yahino Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Ndetendah ihyan Dihvo vo chete yayan, ne hua devano nuhn ti quenda ye ihyan.

³ Ndetahno cuahn Pedro nduco ihyan apóstol che tama me nan yayan. ⁴ Ama rano nduh che o ye cuahn ye, ate ihyan che tama me ne, tahque dito chano ye che co Pedro, ne tahque menan ca nda ye nan yayan me. ⁵ Ndi hchenun ye chete yayan me, ne ndihchero ye tino che chahcotuma ihyan Dihvo vo che chetave min, ate hua chenda ye. ⁶ Numanahn min ne, nda Simón Pedro, ne chenda ye chete yayan me. Namin ndihchero ye tino chahn che chetave min. ⁷ Avane ne, tino che chacotuma tin Dihvo vo ne, ndechetive, quendite ama lado. ⁸ Tuhme chenda ihyan apóstol che tama me chete yayan, ne ndihchero ye nduhca che chi, ne chitahno ye. ⁹ Ro min ne, metah conahn ihyan chahn che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs nduhca che va che ntuche Dihvo vo van tenahn. ¹⁰ Chihno min ne, ndaconan ihyan apóstol chahn nan che chenun ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, chihnde ro ye nan María yahn yan Magdala

¹¹ Numanahn min ne, ndaconan María, ne chihnde ye chihto yayan me, raco ye. Ura che raco ye ne, ndihchenun ye chete yayan me, ¹² ne ndihchero ye o ángel chenun ye tino cua, vate ye nan che chacondihte ihyan Dihvo vo. Ama ye cuahn nan che chi nihno tin Dihvo vo, ne tama ye ne, cuahn ndiya cah ye. ¹³ Tumerune ángel chahn ihyan:

—¿Deh cuande che reque ne?

Ndahconan María, ne rahn ye ri ye ángel chahn:

—Racó yahn che quenda ihyan Dihvé, ne hua devano ti chengu ye ihyan.

¹⁴ Cade chihno rahn ye chemin cuahn che ndaconan ye, ne ndihchero ye Dihvo vo che nti ye min, ate hua devano ye che ihyan min. ¹⁵ Tuhme tumerune Dihvo vo ihyan, ne rahn ye:

—¿Deh cuande che reque ne? ¿Duh rinohn ne?

María ne, rahco ye te co sahn che redin cudado yahn ndata me, ne rahn ye:

—Ndete che ndih quenda ne Dihvé ne, cahma ne co ne u ti chengu ne ihyan, cava che cahn quenguá ihyan.

¹⁶ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—¡María!

Ndaconan María, ne rahn ye devaco yahn ye, hebreo, ri ye Dihvo vo:

—¡Raboni! —che nahn cahma Ihyan Ricuahn.

¹⁷ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Hua nahn tah u, te metah nahn nan va Chidá. Tahque ndah ne, cuehn ngo ihyan apóstol yahn che nahn nan va Chidá, ihyan min che Chida nchuhn man, Dendiohs yahn man, Dendiohs yahn ne man.

¹⁸ Tuhme chahn María chego ye ihyan apóstol chahn che ndihchero ye Dihvo vo mañ, nduhca che rañn ye ri ye ihyan mañ.

Chihnde ro Dihvo vo Jesucristo ñan ihyan apóstol yahn ye

¹⁹ A ro min no cuahn che a chi man ne, ndi dama ihyan apóstol chahn, ne nenecañde ye vah ñan che chenun ye yahn che vah ye sañn ndinañ yahn ihyan nación yahn Israel. Ura min ne, adenañ chenda Dihvo vo vah, chandi ye mendahn, ne rañn ye:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve rañco ne.

²⁰ Chihno rañn Dihvo vo chemin ne, nahme ye tañ ye ñan che nchuh clavo mañ, ticua ye mañ, ihyan chahn, ne ama chi yeno ye ndihchero ye ihyan. ²¹ Ndaconan rañn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve rañco ne.

Namin rañn ye ri ye ihyan chahn:

—Nduhca che dechuh Chidá u ne, namin dechuh nchuhn.

²² Tuhme tivenan ye ihyan chahn, ne rañn ye ri ye ihyan:

—Conun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn.

²³ Ndete che nchahco ne nunde yahn adecoduhno ihyan ne, a ndaca ye vederenchahco. Me ndete che hua ne, a hua ndaca ye.

Tomás ne, chitahno ye che ntuche Dihvo vo Jesucristo cuahn che ndihchero mañ ye ihyan

²⁴ Ama ihyan apóstol chahn che duche ye Tomás, ihyan min che ntahco ihyan che duche ye “Cuahche” ne, metah ye ro che nda Dihvo vo. ²⁵ Cuahn che nta ye ne, rahn ihyan chenhahn chahn ri ye ihyan:

—A ntuche Dihvo vo. A ndihchero nuhn ihyan. Ate rahn Tomás ri ye ihyan chahn:

—Atenan che terún ndutitáh yahvetáh ye nan che nchuh clavo man, ticua ye nan che nchuh lanza man, tuhme cotahnó che a ntuche ye.

²⁶ Chihno nine ro ne, nto dama tun ihyan apóstol chahn chete ama vah, ne ro min ne, nduco Tomás quenun ye min. Andahre ntude chendevah ne, chenda Dihvo vo chandi ye mendahn, ne rahn ye:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve rahco ne.

²⁷ Tuhme rahn ye ri ye Tomás:

—Condihchero yahvetáh, ne cueteron ndutitah. Namin cueteron ndutitah ticuá. Cuitehne, che a ntuché. Hua o ndedecadine.

²⁸ Tuhme rahn Tomás ri ye Dihvo vo:

—¡Ndih che Dihvé man, Dendiohs yahn man!

²⁹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tomás, man ne, ritehne yahn che ndihchero u. Ndah ro yahn ihyan che andahre hua rendihchero ye u, ate ritahno ye u.

Chirun caca cuh cava che cotahno ihyan Dihvo vo Jesucristo

³⁰ Dihvo vo Jesucristo ne, ama ndeh nan ca vederihno din ye nan ihyan apóstol yahn ye che hua ndirun nan caca cuh. ³¹ Me nducuahn che ndirun ne, cava che cotahno nchuhn che Dihvo vo Jesucristo ne, a ihyan min che a va cade che chi

ye ndedevahn ye ihyan iyehñse mañ, a ihyan min che Daya Dendiohs mañ, ne nduco che cotahno ne ihyan ne, ndevahn ne, cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro.

21

Dihvo vo Jesucristo ne, nda ye nan chenun ndache ihyan apóstol yahn ye

¹ Chihno min ne, nda Dihvo vo nan che chenun ihyan apóstol yahn ye, chihto vine yahn Galilea nino yan Tiberias. Tuhca chi: ² Nto dama ihyan apóstol chahn, Simón Pedro mañ, Tomás, ihyan min che ntañco ihyan che duche ye “Cuahche” mañ, Natanael yahn yan Caná, estado yahn Galilea mañ, nduh che o sañn daya Zebedéo mañ, nduco te o ihyan apóstol mañ. ³ Rañ Simón Pedro ri ye ihyan chahn:

—Cáñ cotah yahca.

Rañ ihyan chahn ri ye ihyan:

—Namin nuhn ne, cáñ nuhn nduco ne.

Tuhme cuahn ye, ne chahtenun ye ama barco che va nan vine me, ate numa yan min ne, nde ama yahca hua chetañ ye. ⁴ Cuahn che a cochi ri dave ne, nda Dihvo vo chihto vine me, ate ihyan apóstol chahn ne, hua nchanan ye che ihyan min.

⁵ Tuhme rañ ye ri ye ihyan chahn:

—Nchuhn sañn cahya, ¿a hua ndaca ne nde ama yahca ne?

Ndahconan ihyan chahn, ne rañ ye ri ye ihyan:

—Nde ama te hua ndaca nuhn.

⁶ Rañ ye ri ye ihyan chahn:

—Cotihyon nchuhn yana yahn ne lado tañ cuaco barco, ne ndaca ne ite.

Tihca din ihyan chahn, ne cuahn che ndetendaḥ ye yana me ne, nde hua richa ye che ama ndito yahca. ⁷ Tuhme ama ihyan apóstol, ihyan min che ama din yahino Dihvo vo ihyan ne, rahn ye ri ye Pedro:

—¡A Dihvo vo che nda ye tan!

Ndetahno che chihnevan Simón Pedro yahn Dihvo vo ne, ndonun ye tino menan yahn ye, ne ca nun ye van nune che cahñ ye nan che va ye. ⁸ Nan chenun ihyan apóstol chenañ chahn nduco chih-to vine ne, ri tenduh ama ciento metro. Chicaḥca ye barco me nde min, chihnda ye yana me, ndito yahca. ⁹ Cuahn che ndiquendaḥ ye chete barco me ne, ndihchero ye che va ama vacoyahn, ama chenun nducoyahn, ne quendudo ama yahca nan nducoyahn me, riyuche te. Namin va pan. ¹⁰ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Te nchuhn neve yahca che cade chetaḥ ne.

¹¹ Chenda Simón Pedro chete barco me, ne chihnda ye yana me, ndetendaḥ ye van nune. Chenun deman yahca rahte, ri ama ciento quenán o raco ndiche ino te. Andahre ama yahn te, ate hua chendan yana me. ¹² Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cochi nchuhn, cahdino ne.

Ihyan apóstol chahn ne, a devano ye che Dihvo vo, ne chemin che nde hua chihquino ye tumerune ye ihyan duh ihyan ye. ¹³ Chahn nda Dihvo vo, ne chetaḥ ye pan me man, yahca me man, ne cah ye, cheh ihyan chahn.

¹⁴ A ro min chi ino yune che chendihchero Dihvo vo ihyan apóstol yahn ye cuahn che a ntuche ye van tenahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, yahve ye Simón Pedro

¹⁵ Cuahn che a chihno cahdino ihyan chahn ne, tumerune Dihvo vo Pedro:

—Simón, daya Jonás, ¿a tahque yahine u che co ihyan chuhn ne?

Ndahconan Simón Pedro yahn ye:

—Taça hua, Dihvé. Yahinó ndih. A man ne devano ne.

Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cuḁado ihyan yáhn.

¹⁶ Ndaconan tumerune ye ihyan, chi o yune:

—Simón, daya Jonás, ¿a yahine u ne?

Ndahconan Pedro yahn ye:

—Taça hua, Dihvé. Yahinó ndih. A man ne devano ne.

Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cuḁado ihyan yáhn.

¹⁷ Ndaconan tumerune ye ihyan, chi ino yune:

—Simón, daya Jonás, ¿a yahine u ne?

Nducote a nde ino yune che tumerune ye Pedro ndete che a yahino ye ihyan ne, chi ndache ye, ne rahn ye:

—Dihvé, a man ne devano ne nducuahn. A devano ne che yahinó ndih.

Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cuḁado ihyan yáhn. ¹⁸ Cuḁo rahn rí di te cuahn che deḁhya di ne, rendonon man tino yehn, ne rehn ti che nahn cahn. Ate cuahn che a co ndico di ne, ntah reche, ne tama ca ihyan ntihton ye tino yehn di, ne quenda ye di nan che hua nahn cahn.

¹⁹ Che tihça rahn Dihvo vo ri ye Pedro ne, conahn nduhça che va che çaḁco mendahn ye

ihyan nan ntiyon yahn Dendiohs, cahno se ihyan. Tuhme rahn Dihvo vo ri ye Pedro:

—¡Cuindoque u!

²⁰ Ura che cuahn ye ne, ndaconan Pedro, ne ndihchero ye che cuahn nduco ihyan apóstol min che ama din yahino Dihvo vo, ihyan min che dama chihnde ye nduco Dihvo vo cuahn che cheh vino ye me, ne tumerune ye duh che ndihcue ndeh ihyan. ²¹ Tuhme tumerune Pedro Dihvo vo:

—Dihvé, me ihyan tih ne, ¿deh co yahn ye ne?

²² Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ndete che u náhn che conan ye iyehñse nde ro che ndaconan chí ne, di ne, hua cuande yehn chemin. Cuindoque u.

²³ Chemin che chihnde ndudo van dihno vo che ihyan apóstol min ne, hua nda ro che coh ye. Ate Dihvo vo ne, ndiyu che rahn ye che hua coh ihyan min, te rahn ye te ndete che nahn ye che conan ihyan min nde ro che chi tun ye ne, hua cuande yahn Pedro chemin.

²⁴ A ihyan apóstol min che dirun ye caça cuh, ne a devano vo che nducuahn che dirun ye ne, cuaco.

²⁵ Ama ndeh nan ca dehtenduh che din Dihvo vo Jesucristo. Ndete che corun queri ama nan dehtenduh che din ye ne, rahcó te cuto libro numachahte iyehñse, nde hua tuno nan che conun. Tihca chi.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe